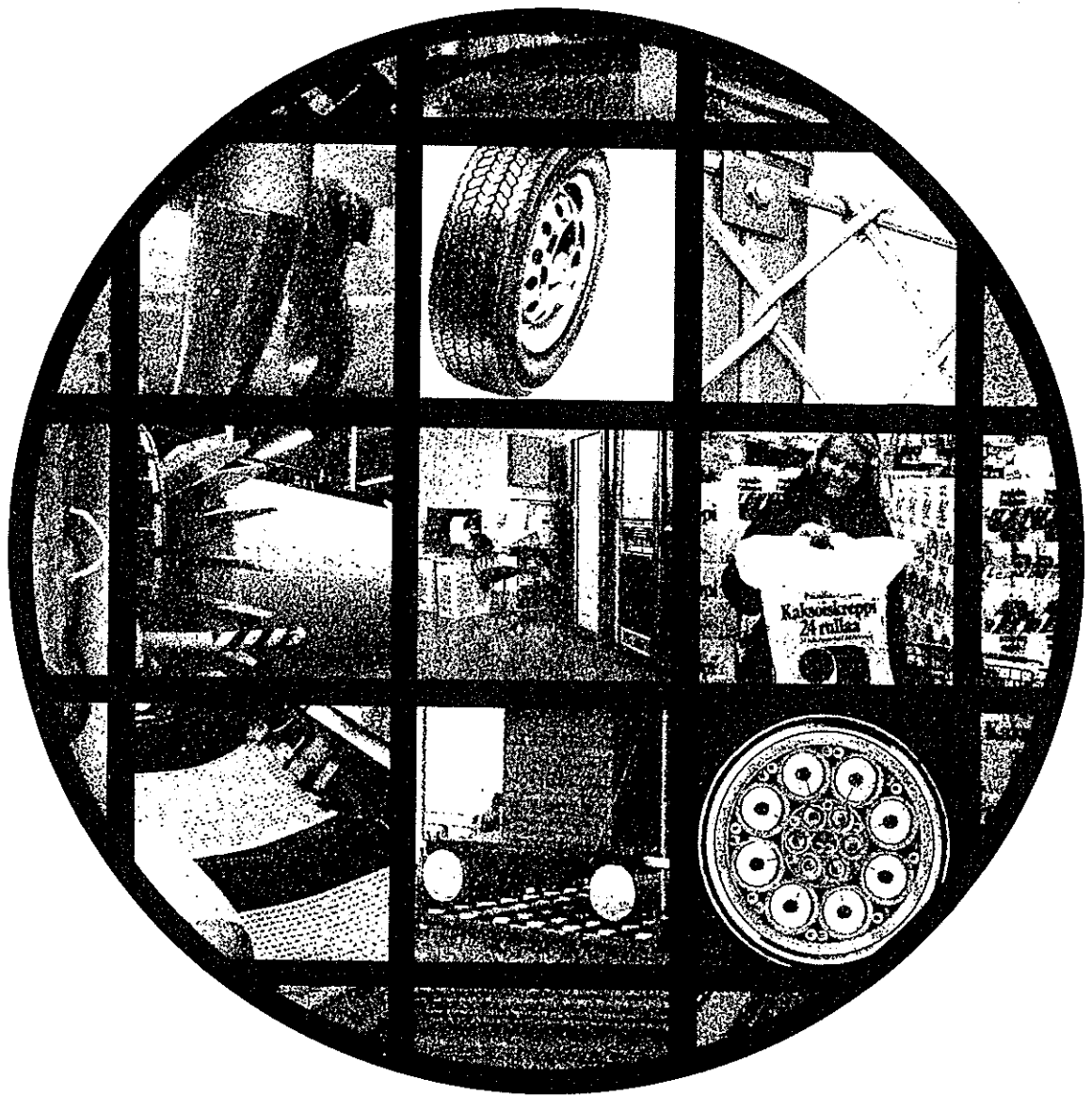

ВЫЖИВАЮТ

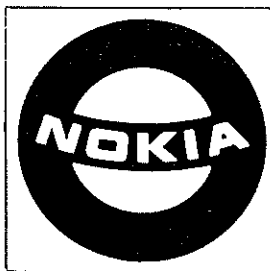
№ 3/1975

monipuolinen

Työskentelemme monella alalla ja työmme tulokset palvelevat sekä yksityisiä ihmisiä että koko yhteiskuntaa. Aina ei osuuttamme edes huomaa pintapuolin katsottuna.

Mutta tärkeää meille ei olekaan näkyvässä olo vaan se, että osuutemme palvelee moitteettomasti kokonaisuutta.

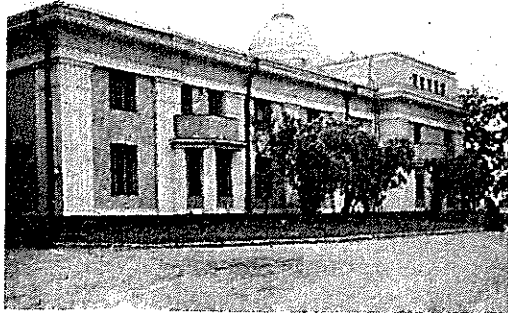

Arvojärjestykseen emme töitämme aseta. Pienikin tehtävä on mielestämme tärkeä. Ehkäpä tästä johtuu, että työmme tulokset liittyvät niin monipuolisesti suomalaisten jokapäiväiseen elämään.

PUUNJALOSTUS KUMITEHDAS KAAPELITEHDAS ELEKTRONIikka

Laivastokatu 1
Helsinki

SUOSITTELEMME

- Karimo-salia: kokouksiin
- Juhlasalia: eliittijuhlisiin
- Marski-kabinettia: edustustilaisuuksiin
- Sailor-kabinettia: merenhenkisille
- Pilotti-kabinettia: ilmaisia harrastaville
- Jääkäri-kabinettia: perinteen vaalijoille
- Korsu-kabinettia: sotakavereille
- Ala-kabinettia: kiireisille
- Ravintolasalia: kaikille

Tarjoamme joka päivä lounas-aikaan, ei lauantaisin

SUOMALAISEN PITOPOYDÄN

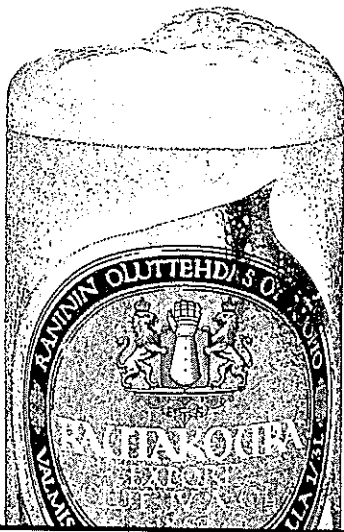
Tanssia perjantaisin ja lauantaisin

Hyvät paikoitustilat

Ystävälliseen Katajanokan Kasinoon olet aina tervetullut

Tilaukset puh. 653 401

Rautakoura Aolut

Hoida vakuutuspuhelus ennen näitä.

FARMOS-YHTIÖT

OTTO WUORIO OY

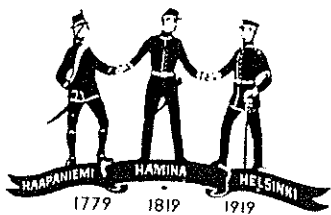
Helsinki

SISÄLTÖ

Turvakokouksen jälkeen	3
Ajatuksia isänmaasta	4
Runoratsulla kaaderiksi	8
Turvaneuvottelujen vauhdittaminen	13
Juhlaa ja arkea	17
Kadetin päiväkirja vy 1823—1832	18
Puolesta — vastaan	21
Ristilammelta Pyhätunturille	24
Kylkiraudan 40-vuotispäivä	26
Kadettikunta toimii	30
Kadettipiirien toimintaa	31
Kadettikurssien kuulumisia	34
Itse asiasta	40
In memoriam	III kansi

Kansikuva:
SEBASTIAN NURMI

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

KYLKIRAUTA

N:o 3/1975

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 109

Päätoimittaja: Evi Martti Sinerma
Pettus-os, puh. Hki 625801

Toimitussihteeri: VTM Erkki
Paukkunen
Pettus-os, puh. Hki 625801

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Hannu Sinerma
Juha Tanntu
Sakari Virkkunen

Toimitusneuvosto

Per Heinrichs
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Toivo Lehmusvirta
Pentti Palmu
Lauri Reunala
Reino Waris
Gunnar Öhman

Ilmoitushankinta

Evi Toivo Lehmusvirta
Nahkahousuntie 6 C 76
00200 Helsinki 20, puh 90-671983

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/
rouva Sirkka-Liisa Törmänen, Puna-
vuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15, puh
Hki 665 739

Tilaushinta 10 mk/v
Irtonumerot 2,50 mk

Aikakauslehtien liiton jäsen

TURVAKOKOUKSEN JÄLKEEN

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen viime vaiheissa ja sen jälkeen on esitetty monenlaista arviota tapahtuman ja tehtyjen päätösten merkityksestä. Tuo on kuitenkin vielä tässä vaiheessa suurimaksi osaksi arvailua ja eräänlaista ennustamista. Molemmissa voi haksahda pahasti.

Sen sijaan kolmenkymmenenviiden valtion johtavien poliitikkojen kokoontuminen Helsinkiin samaan tilaisuuteen ja samaa asiaa käsittelemään on osoitus siitä, että Euroopan ja myös maailman rauhasta kannetaan huolta. Tilannetta ei haluta päästää sellaiseksi, ettei enää löydetä muuta kuin aseellinen ratkaisu. Sitä vastuuntuntoiset kansat ja niiden johtajat kaihtavat. On rauhoittavaa todeta, että tällä hetkellä kansainvälisen politiikan johtopaikoilla on tällaisia henkilöitä.

Edellä esitetty ajatus ei suinkaan ole pelkkä fraasi, sillä edelleen sodasta ja rauhasta päättävät varsin harvat ihmiset. Yksinvaltiuden aikanahan muu ei oikeastaan ollutkaan mahdollista, sillä hallitsijat julistivat sotia oman mieltensä mukaisesti. Tänäkään päivänä ei asiasta varmasti suoriteta missään kansanäänestyksiä, joskaan niistä ei päästä yksi ainoa mies tai nainen. Joka tapauksessa päätöksentekoon osallistuu varsin pieni "sisärengas". Tämä korostaa voimakkaasti sitä huolestumista, minkä tuo "sisärengas" maailmassa tällä hetkellä tuntee mahdollisten kriisien ilmenemiseen.

Turvakokouksen päätösten suhteen voidaan todeta, että osallistujilla on ollut jalat melko tukevasti maassa. Haihatteluihin ei ole lähdetty, mikä puolestaan merkitsee, että päätöksien noudattaminen on mahdollista ja niistä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Martti Sinerma

AJATUKSIA ISÄNMAAN ASIOISTA

EERO RAUTAJOKI

Yhteiskunnallinen kehitys on maassamme ollut viime vuosina varsin nopeaa. Suomi kuuluu maailman varakkaimpiin valtioihin. Mutta onko kehitys ollut liian nopeata? Olemmeko uudistushalussamme unohtaneet ja hylänneet kaiken vanhan? Tätä pohtii kirjoituksessaan opettaja Eero Rautajoki ja esittää ajatuksiaan mm. hyvinvoinnista, demokratias-
ta ja maanpuolustukses-
ta.

Jokainen sukupolvi joutuu ottamaan kantaa erittäin moniin asioihin. Monet kannanotot poikkeavat edellisistä siksi, että kehityksen uudet todellisuudet eivät anna sijaa elää entisissä vanhanai-
kaisissa ja epätarkoituksenmukaisissa oloissa. Eräs paljon viljelty sanonta onkin, ettei voi olla kehitystä, jos ei ole arvostelua ja tyytymättömyyttä.

Tässä kiivaassa uudistushalussa on menty jo niin pitkälle, että mikään vanha ei tunnu sopivan kohdalleen. Vastaväittäjät sanovat kuitenkin Suomessa olevan toki jotain — jopa paljonkin hyvää, koska maamme on 15. sijalla elintasossa maailman valtioiden joukossa. Elintason voidaan laskea monia asioita ja las-
kentaperusteista riippumatta hoipumme kovassa kilvassa etupään valtioiden jou-
kossa.

HYVINVOINNISTA

Käsittämättömintä filosofiaa edustavat ne, jotka sanovat hyvinvoinnin olevan pahoinvointia. Heidän mukaansa "nuoriso odottaa", mutta se vaan jää sanomatta, mitä se odottaa. Jos vielä lisäämme elintasokilpaamme ideologiset seikat, päästään täysin poliittisen propagandan pariin. Sen mukaan meillä ovat kaupat täynnä tavaraa siksi, ettei kansamme pysty sitä ostamaan. Muissa maissa saattaa olla jonoja ja tavarahan vähyttä siksi, että palkat ovat niin kovat, ettei tavara tahdo riittää. Kukaan ei kysy, miksi ne maat eivät tuota hyödykkeitä väestönsä tarpeiksi riittävästi.

Oman maamme ongelma on eräältä kantilta kuitenkin se, etteivät eräät tyypit enää viitsi mitään työtä tehdä ja että fyysillisenkin työn tekijä muistuttaa enemmän kierivää lihapullaa kuin käve-

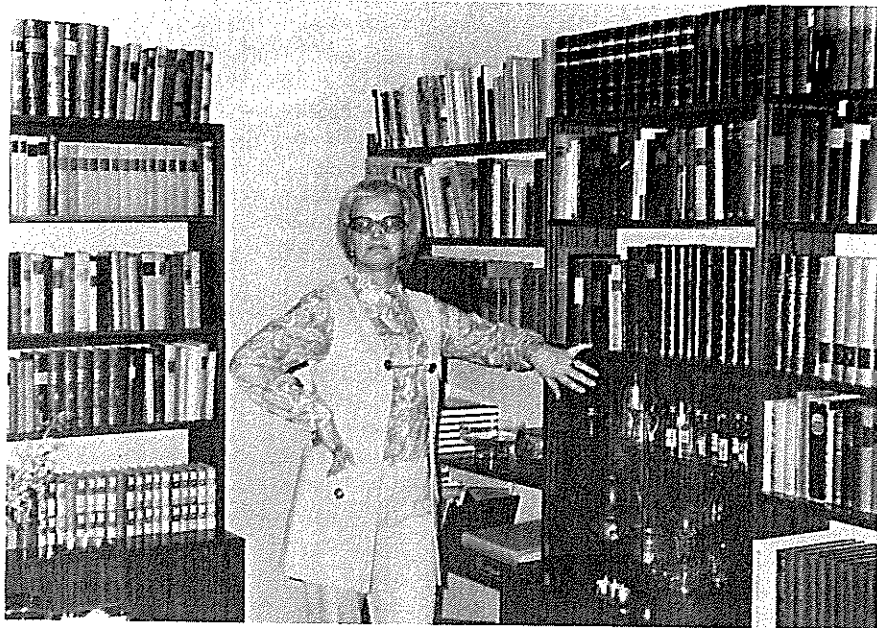
levää ihmistä. Väestö kieriskelee hyvinvoinnissa ja vaatii lisää hyvinvointia.

Samalla, kun moitimme olojamme ja osa nuorisosta odottaa jotakin tulevaa ihannelorvikautta, menetämme koulutus- ja työmahdollisuuksiimme. Jokainen sukupolvi näyttää pärjäävän paremmin kuin edellinen, mutta helpon elämän ja kaikkinaisen sosiaalihuollon erinomaisuuden ja toisaalta työelämän välinen ero kuroutuu liian lähelle tois-
aan. Miksi kävisimme työssä, kun huolto maksaa vuokran, elättää perheen ja itse saamme pulsata tai elää jonkun toisen siivellä.

Yhteiskunnassa on aina kouluihin pääsemättömiä ja työttömiä. Näin ei tarvitsisi olla, mutta paremminkaan ei ole vielä osattu asioita järjestää. Vaihtoehto olisi diktatuuri, joissa niissäkään ei vielä missään ole päästy lähellekään mainit-
tua astetta. Eräissä maissa yhteiskunta määrää melko pitkälle valmistuneitten työntekijöitten ensimmäisen työnteko-
paikkakunnankin.

Kaiken kehittämisen suunnan ei tarvitse aina olla edullista. Niinpä monet vouhuutukset tässä ajassamme muistut-
tavatkin enemmän hölmöjen hommaa kuin täysjärkisten puuhia.

Kehittäessämme yhteiskuntaamme kohti parempia oloja, koulutus-
mahdollisuuksia ja taatessamme jokaiselle työpaikan, asunnon yms. nos-
tamme oman kansamme hyvinvointia. Koulutusta pyritään antamaan myöskin uudelleen-, täydennys- ja jatkokoulutus-
muodossa. Eräs alue on kokonaan jär-
jestämättä ja se on eläkeläisten koulutus vapaa-aika-, mielenterveys- ja tavoite-
muodossa. Miksi esimerkiksi eläkkeellä oleva insinööri ei voisi lukea vaikkapa papiksi jne.

DEMOKRATIESTA

Meidän sanastossamme on monia sanoja, jotka liimautuvat kielenkäyttöömme. Sellaisia ovat mm. demokratia, kapitalismi, sosialismi, pakkosyöttö, stoori, okei, nythän on niin, vallankumous, tässä maassa, seksi jne. Aivan erikoisesti kiinnittyy huomio sanaan demokratia, joka on enemmänkin poliittisten ääntenkalastajien liimapaperi. Sitä käyttäen pääsee vaikuttamaan kuulijaan eli äänestäjään suggestion mahdollisuuksien. Kuulijasta tulee toteaja, niinhän se asia onkin. Kuitenkaan sana ei tee kuulijasta demokraattisempaa "Helsingin herroihin" verrattuna, mutta se antaa tuntoa jonkinlaista mielihyvää ja rinnastusta puhujaan. Itse sana on "apinasana", jota tarkoituksettomasti toistetaan.

Myös käsitteissämme on tapahtunut paljon muuttumista eli uudistumista. Samalla, kun jokamiehen kielessä on tullut esille realipolitiikka, on todettu ettei pienen valtion kannata ydinaseaikakaudella puolustaa maataan. Paras nau-runaihe on ns. passiivinen vastarinta, jota kaikenlaiset rauhantutkiskelijat — vieläpä henkisen maanpuolustuksen ja turvallisuuspolitiikan kursseilla — suosittelevat ennen täydellistä käsien ylösnostamista. Koko teoria perustuu epärealistiseen ajatteluun. Ensiksikin on tosiaisia se, että passiivista vastarintaa suoritetaan huonoin tuloksin vain jo miehityksissä maissa ja toiseksi passiivisuus muuttuu aktiiviseksi vastarinnattomuudeksi muutaman miehittäjän ampuman konepistoolisarjan jälkeen.

On varmaa, että pitkälle osoitettavissa olevat samat henkilöt ovat ne, jotka ovat

keksineet kaiken uuden hössötyksen leipäpuunsa ja demokratian nimissä. Poliisilta pyritään ottamaan luulot pois, armeija halutaan demokratisoida, koulu-laitos potee työrauhan puutetta jne. Jotain on toki sentään tilallekin keksastu. Tasa-arvo vaaditaan varusmiehen ja kenraalin välille ns. oikeusturvana, poliisi vaaditaan käräjille ihmisoikeuksien ja vähemmistön oikeuksien loukkamisen tai voiman käytön vuoksi, opettajia vastustetaan ja kantelut toimitetaan kaikki kuunteleville kouluviranomaisille, vankien oloja uudistetaan kokouksineen, ajanviettoineen, palkkoineen, lomineen jne. Demokratian nimissä korjataan yhteiskuntaa ilman väkivaltaa — huonompaan suuntaan. Mutta vastuuntuntoinen kansalainen toteaa uudessa demokratiassa yhteiskunnallisen huliganismin ja rappeutuneisuuden voimakkaita piirteitä.

Vaikka jättäisimme muut asiat pois käsittelystä, on todettava ihmisillä olevan joitain perusarvoja, jotka eivät veny ja muutu ajan kuluessa. Niitä ei voida myöskään muilla arvoilla korvata. Sellaisia ovat käsitteet uskonto, isänmaa ja koti.

AVIOLITOSTA

Avioerojen määrä nousee koko ajan. Syyt tähän ovat ne, että ihmiset saavat eron helpommin, sosiaalinen turvallisuus on noussut ja tunnemme moraalien laske-keen ja käsitysten avioliiton pyhyydestä muuttuneen. Vaikka joskus toinen avioliitto onkin monin verroin parempi kuin nuorena solmittu ensimmäinen, ei se yleensä pidä paikkaansa. Uskottomuus, eroaminen... levottomuus rikko-

Onko hyvinvointi pahoinvointia?

vat psyykkisen arvojärjestelmämme perusteita. Maaseudulla eroaminen on vähäisempää kuin kaupungeissa. Ja aivan samoin kirkosta eroaminen ja takaisin liittyminen johonkin uskontokuntaan ovat kaupunkilaisten etuoikeutettujen ja rasittuneisuuden etuoikeutettuja keksintöjä eli varaventiileitä. Kaiken julkisuuden häivyttämiseksi on hyvä syyttää stressiä, vaikka ei tiedettäisikään, mitä sana mekanismiltaan tarkoittaa.

Vaikka erotaan, ei silti uskallusta uusiin avioliittoihin puutu. Ei vaikka olisi varoittavia esimerkkejä omassa suvussakin. "Avioliitto on instituutio, johon jokainen hinkuu ja kun siihen on päässyt, siitä pois vinkuu." On kuitenkin muistettava, että perheet ovat lujan valtion perussoluja ja avioliittojen onnellisuudesta kasvaa tervettä nuorta polvea.

MAANPUOLUSTUKSESTA

Isänmaasta on johdettu Topeliuksen kertoman pohjalta sääntö, joka kuuluu seuraavasti: Isänmaa on Jumalan antama maa, jossa suomalaiset asuvat, siellä he lisääntyvät, tekevät työtä jättääkseen maansa valmiimpana seuraaville polville, sen puolesta he myös taistelevat niinkuin esi-isänsäkin ovat taistelleet, vanhenevat ja sen multiin heidät kerran vuorollaan haudataan.

Nykyaikana kuulee sanottavan, että Suomi on niin hyvä maa että sen puolesta kannattaa taistella. On tietysti totta, että suuresta maasta käydään herkemmin sotaa kuin pienestä. Sekin pitää paikkansa, että 50 kaupungin valtiosta taistellaan ehkä enemmän kuin 2 kaupungin valtiosta. Sääntö se ei kuitenkaan ole.

Jos lähemme tarkastelemaan Suomen sotia, ei voida osoittaa em. laskelmointiin tai ekonomiaan perustuvaa taistelumoraalia. Miksi sodat sitten on käyty? Eikö ne käyty kansan, vapauden ja itsenäisyyden puolesta. Eiväthän esi-isämme olisi ehkä taistelleet ollenkaan menneinä vuosisatoina, ellei heillä olisi ollut toisenlaiset korkeammat periaatteet. Ne voitaisiin selitellä monimuotoisesti nykyaikaisen ihmisen ainaisen puhumisen konstein, mutta riittää vähempikin. Esi-isämme taistelivat alueelleen tunkeutuneita vihollisiaan vastaan.

Edelliset sukupolvet tiesivät, että elleivät he olisi taistelleet, he olisivat menettäneet vapautensa, perheensä, peltonsa, kalastus- ja metsästysmaansa. Sitä voitiin vastustaa vain tappelamalla eli reaalipolitiikalla. Kun vihollinen tuli maahan, pantiin vastaan kaikin keinoin.

Nykyajankin ihminen rakentaa maataan, lisääntyy, jättää jälkeensä paremmat elinolosuhteet seuraaville ja taistelee maansa puolesta. Taistelemalla maam-

me puolesta turvaamme sen pysyvyyden tälle kansalle. Kuinka hyvä tämä maa nyt on ja kuinka vaillinaisen se on niitten mielestä, jotka 100 vuoden kuluu asioitamme tarkastelevat, on kaksi eri asiaa, mutta maa on sama. Maan ja kansan puolesta taistellaan, rakennelmat voidaan rakentaa uudelleen.

Maan puolustaminen on selviö. Asia pitää saattaa sellaiseen arvostukseen, ettei siitä tarvitse keskustella. Asia voidaan keskustella, on puolustustapa. Maanpuolustuksen arvostaminen nousee vasta sitten, kun tunnustetaan isänmaa korkeimmaksi maalliseksi arvoksi. Silloin puolustuslaitoskin saa sille kuuluvat "kymmenykset" tulojaosta. Kun tuntee Suomen kansan historiaa, luulisi eduskunnassa puitavan, annetaanko armeijalle sen pyytämä määräraha vai enemmän. Nykyajan "reaalipolitiikka" edellyttää kuitenkin poliitikkojen saivartelua siitä, annetaanko ja kuinka paljon vähemmän kuin pyydetään.

Suomen valtion itsenäistytessä tehtiin monia hyviä lupauksia ja jopa lakejakin. Silloin olisi pitänyt sopia, minkä prosentin mukaan puolustusmäärärahat jaetaan. Samoin pitäisi maassamme turvallisuussyistä olla elin, joka asettaisi syytteen kaikkii ne, jotka nakertavat isänmaataan, uskonnollisia arvoja tai vastustavat maanpuolustusta.

Tiedämme kaikki kuinka kallista on yllä pitää koululaitosta, maataloutta, sosiaalihuoltoa, sairaalalaitosta jne. Niitten määrärahoista ei juuri koskaan ole samanlaista marisemista kuin armeijan. Mutta armeijan määrärahat ovat aina jokavuotisia harkinnan kohteita.

USKONNOSTA

Uskonnosta ja isänmaasta on keskusteltu paljon varsinkin sellaisten henkilöitten taholta, joille uskonto ei sano mitään

tai jotka kuuluvat uskonnon vastustajiin. Kuitenkin jo noin 30 sukupolvea olemme uskoneet Jumalaan. Luulisi nykyajan neuroottisen ihmisen turvaavan Häneen, joka voi auttaa nykyajassakin. Sotaveteraanit joutuivat monesti näin tekemään epätoivon hetkellä Taipaleessa, Summassa, Äyräpäässä, Valkeasaaressa, Kuuterselässä, Ihantalassa jne. Henkilö, joka ei usko Jumalaan, on pudonnut ajan kärryiltä pahan kerran. Ja mitä vanhempi ihminen on, sitä suurempan elämäntähtäytteen perustuu hänen uskonsa.

Apostolien teoissa sanotaan suhteesta isänmaa-uskonto seuraavaa: "Ja hän on antanut koko ihmiskunnan lähteä yhdestä ainoasta ihmisestä ja pannut heidät asumaan kaiken maanpiirin päälle ja säätänyt heille heidän määrätty aikansa ja asuutensa rajat, että he etsisivät Jumalaa, jos ehkä voisivat hapuilla hänen luokseen ja löytää hänet, joka kuitenkin -ei ole kaukana yhdestäkään meistä"...

Olemme uskoimme nojautuen totuneet ajattelemaan niin, että isänmaa on Jumalan lahja meille suomalaisille. Silloin, kun pitää taistella, me toteutamme vain sotilasvalamme lupausta. Teemme sen mielellämme uskossa Jumalaan ja tietoisena, ettei kukaan saa koskea meidän isänmaahamme, jonka olemme Häneltä saaneet. Ja sitten, kun väikein tulee eteen, voimme sotaveteraanien kokemuksiin luottaen sanoa: Herra siunaa omaisiani ja ota henkeni.

Sotilaan on hyvin helppo taistella ruokoihin. Mitä me silloin pelkäsimmekään, kun meillä on toivo iankaikkisesta elämästä. Pelkuri, heikko, vahva, syntinen, uskovainen; heille kaikille on sama lääke.

AASEVELVOLLISUUDESTA

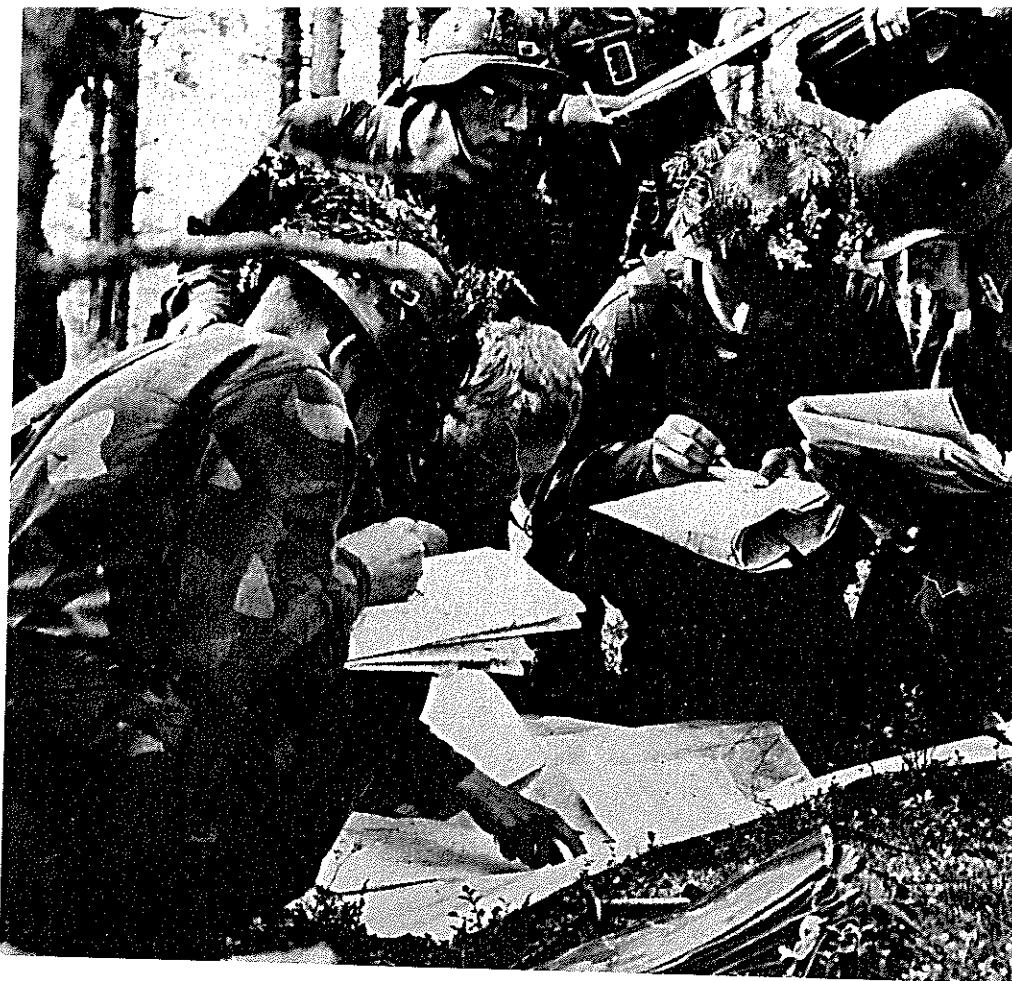
Uskonto, isänmaa, koti ovat arvojemme perusteita. Ne ovat vahvempia kuin perustuslait, eivätkä ne muutu aikakausien muuttuessa. Kun kaupungistuvassa yhteiskunnassa kaikkalainen elämä muuttuu helpommaksi ja turvattummaksi, syntyy ajattelemattomasti sellaisia aatoksia, että asevelvollisuus on pakote ja kärsimys nuorelle miehelle. Eräs ryhmä, josta on jokaiselle osapuolelle hyötyä, ovat ammatteihin valmistuneet varusmiehet. Heistä eräille siviilitutkinnot ovat antaneet jo sellaisen aseman, ettei asevelvollisuus ehkä tunnu mielekkäälle. Mutta kenraaliksikin tullaan alokkaasta.

Maan ja kansan puolesta taistellaan, säilyneet rakennelmat voidaan rakentaa uudelleen.

Ne epäkohdat, joita asevelvollisuus tuo mukanaan, voidaan hyvin helposti poistaa. Eräs tapa on myöntää lailla turvaten koko rikkeetön palvelusaika palvelusajaksi siviilissäkin. Näin miehet saisivat takaisin sen vuoden, jonka he armeijassa palvelevat. Tämä jopa takaisi kertausharjoitustenkin laskemisen hyväksi siviilikentällä. Tällä myös hävitettäisiin se sairaalloisen vastuuton ajatus, että varusmiesaikaa pitäisi lyhentää, jolloin syntyisi erikseen kesä- ja talvisotilaita. Palvelusajan pituus voisi em. laskutavan mukaan olla se, mikä olisi valtakunnalle maanpuolustuksellisesti edullisin.

Eräs kokonaan käyttämätön maanpuolustusta tukeva ajatus olisi, että kertausharjoitusten lisäksi niihin pääsisivät vapaaehtoiset mahdollisimman runsaslukuisesti. Tästä ei olisi vaikeata laskea, että tietyn suorituksen, kurssin, koulun tai palvelusajan jälkeen mies voisi nousta arvoasteikossa. Miksi ne eivät saisi koulutusta, jotka sitä haluavat? Armeijalle lienee sama, johtaako ryhmää alikersantti vai korpraali ja taistelevatko siinä miehet, vai johtaako ryhmää väpeli, jonka alaisina ovat ylikersantit, kersantit, alikersantit, korpraalit ja sotamiehet. Em. ajatukseen on päädytty siitä syystä, että suuret joukot miehiä läpikävivät kaksi sotaa saamatta minkäänlaista tunnustusta. Samat miehet saattavat olla edelleen mukana kiltatyössä, jossa monet heidän useampaan kertaan palkitut esimiehensä eivät ole. Tunnustus on aina paikallaan, varsinkin, jos se lisää yhteistä asiaamme – isänmaallisuutta. □

Onko asevelvollisuus pakote ja kärsimys nuorelle miehelle?

Rahalahjoitus Kenraaliluutnantti Kauko Pöyhösen stipendirahastolle

Valmistumisensa 35-vuotisjuhlatapahtumien yhteydessä 23. Kadettikurssi kartutti edesmenneen kurssitoverinsa muistolle omistettua Kenraaliluutnantti Kauko Pöyhösen stipendirahastoa 1.000 markan rahalahjoituksella. Kadettikunnan hallitus, rahaston hoitokuntana, esittää lahjoittajille kunnioittavat kiitokset ja toivoo, että mahdollisimman moni Kadettikurssi voisi juhlakokouksissaan seurata näin annettua esimerkkiä. Kuten muistettaneen stipendirahaston tarkoitukseksi on sääntöjensä 2. kohdan mukaisesti "...stipendillä palkita sellaisia Kadettikunta ry:n jäseniä, jotka ovat ansiokkaasti toimineet Kadettikunta ry:n tarkoitusten hyväksi".

HALLITUS

Majuri, kirjailija, Reino Palmroth (Palle, Reino Hirviseppä) on vihdoinkin kirjoittanut muistelmansa. Kylkirauta on saanut oikeuden julkaista katkelman tästä kuluvana syksynä markkinoille tulevasta teoksesta. Jatkamme ensi numerossa.

Vanhempi kurssi vainosi Pallen pulisonkeja, mutta ne hän vain piti – kuten sitten myöhemmin viiksensäkin – "Simppu Ryynegreenin" erikoismerkkeinä

REINO HIRVISEPPÄ

RUNORATSULLA KAADERIKSI

– Munkkiniemi, ensi kerran
kun sun kuutamossa näin
– "monitoorin" ikkunasta –
tuo ei mene mielestäin!

Tällainen, luvun motoksi ottamani, oli "Simppu Ryynegreenin" ensimmäinen runollinen aivastus syksyllä 1926, kun oli astuttu Rubiconin yli ja yhdeksäs kadettikurssi alkoi.

Tuloni Munkkiniemeen ei kuitenkaan tapahtunut "monitoorilla" elikkä sillä erikoismuotoisella punakeltaisella raitivaunullamme, vaan pahaksi onneksi – kuten tulini katkerasti huomaamaan – sivuvaunullisella Harley-Davidsonilla ja

(haa, mikä röyhkeys!) "rääservänrikin" sotisovassa, koppalakki päässä. Olin ajattelemattomuuttani, Autopataljoonan nuorempi upseeri kun olin ja komennettu Kadettikouluun, ottanut vastaan ystävällisesti tarjotun kyydin, ja sehän oli tietysti virhe n:o yksi.

Olivat siinä internaatimme pihamaalla potkupalloa pelaamassa eräät herrat vanhemmat kadetit. Joukosta erotin RUK-kurssitoverini Pauli Aallon, Yrjö Vasaman ja Aarne Juutilaisen, joita yritin morjensataa ajatellen, että onhan täällä toki kavereita. Mutta ihmeellistä kyllä, eivät olleet huomaavinaan...

No, antaahan olla. Tuskin oli "lemmenlullani" pysähtynyt labyrinttimme rappujen eteen, kun jo kiviportaita alas syöksyi vastaanottokomitea "palvelemaan" herra vänrikkiä. Siinä tulivat Garl-August Ehrnrooth ja Bertel Nordenstreng, pyytäen sotilaallisesti saada kantaa herra vänrikin faneerilaatikkaa. Herra vänrikki ja herra vänrikki, – aloin aavistaa pahaa, mutta virhe n:o kaksi ennätti tapahtua: annoin noiden pirulaisien avustaa minut koulun aulaan, mikä röyhkeys kostautui sitten simppuyönä tuhatkertaisesti. Haa, simppu kannatti kapsäkkiään herroilla vanhemmilla ka-

deilla! Ennenkuulumatonta! Luuleeko simppu, surkea solu ja aktiiviupseerin aavistuksen kaukainen kajastus olevansa oikeutettu kuluttamaan valtion bensiniä ja ajoneuvoa sekä vaivaamaan herroja vanhempia kantamaan saastaista rihkamaansa armeijan pyhättöön! Utopia! Menkää täisaunaan häpeämään ja ryömikää paitasillanne, syntejänne anteeksi anoen! (Onneksi en toki ollut ainoa, joka oli haksahantanut kyseiseen sotajuoneen).

Ilmoittautumistani vastaanottamassa oli päivystävä kadetti Paavo Hirvelä — hänkin kurssitoverini RUK:sta — jota erehdyin tervehtimään tuttavallisesti. Virhe n:o kolme. — ”Miksi värnikki tulee Kadettikouluun? Tämähän on laitos ja sotakoulu, josta vasta valmistetaan värnikkeitä puolustusvoimiimme. Olette aluksi kadettialokas eli simppu, ja jos teidät katsotaan sen arvoiseksi, että me — teidän kasvattajanne — näemme hyväksi kastaa teidät nuoremmaksi kadetiksi, voitte päästä osalliseksi sotakoulumme opetuksesta ja mahdollisesti tulla värnikiksi, — mikä muuten tuskin näyttää luultavalta. Komennustodistukseen! Aulaan ja riviin odottamaan lähimpiä toimenpiteitä.”

* * *

Terve! Näin oli otettu pois ns. luulot — lyhyesti ja ytimekkäästi. Tuttavuus siis oli vähin, mikä ei tullut kysymykseen. Olinhan pahan kerran myöhästynyt Kd.k:n 8. kurssilta, joka nyt jylläsi koulussa satapäisenä ”inkvisiittorilauhana” ja syy oli yksinomaan myöhäisessä hämäläisessä sytytyksessäni ja jähkailussani uraa valitessani. Enhän toki nytkään mikään ikäloppu kadetiksi ollut, kurssini nuorempia (20-vuotias), mutta tarmokkaimmin toimien ja humanistiset hahattelut ajoissa hyljäten olisin hyvin ehtinyt mukaan tuohon herrojen vanhempien rautaiseen rintamaan, missä nyt näin kurssitoveritani RUK:sta kokonaisen legion. Oli Otto Rantanen, Tauno Engvist (Eiroma), Risto Karén (Kare), Einar Forsman (Koskimies), Aarne And (Airimo), Nisse Starck (Sarmo), Mikko Malmberg (Kangasvaara), Gösta Paqvalen (Palkama), Svenkka Jansson (Juhanti), Heikki Bläfield, Pauli Aalto, Frizi Forssell. Einot Sainio ja Lagerström (Liespalo), Arvo Reunanen, ”Marokon kauhu” Aarne Juutilainen sekä kämppekaverini Yrjö Vasama ja Lauri Airila. Ja oliko vielä joku muukin. Useimmat näistä ”alte-kameraadeista” suhtautuivat herrasmiehinä passiivisesti ns. simputukseen minun kohdallani, samoin kuin myös luokkatoverini Tutta Chydenius sekä molemmat pikkuserkkuni Kaarlo ja Hugo Palmroth. (Kaarlo muuten oli kadettialikersantti, Hugo — kurssinsa pisim-

pänä — lipunkantaja ja kadetti Palmroth I, minusta tuli Palmroth II).

No niin, riviin siis ja jako tupiin pituuden mukaan. Jouduin kakkostupaan, jonka esimieheksi tuli vanha jermu Eino Pennanen, eräs vanhemman kurssin iäkkäimmistä jääkäreistä. Olin Aut.P:n aikana hänet joskus tavannut naapuripataljoonassa Rad.P:ssä, kuten myös lupsakkaan Reko Hallamaan (nykyisen espanjalaisen hidalgon ja tilanomistajan), Veikko Selenius-Sauran ja Heikki Jahnukaisen — levyraati-Jaakon isäpapan. Mutta nyt eivät kertakaikkiaan tuttavuudet auttaneet miestä mäessä, — eikä loppujen lopuksi ollut väliäkään, sillä ken leikkiin ryhtyy, hän leikin kestäköön. Oli siis vain otettava lusikka kauniiseen käteen — ja otettiin myös.

Venäläisen Matti Kuopiosta (sittemmin Virva) oli menestynyt pikaluistelijana ja niinpä hän joutui koulun kanttiinissa esittämään herroille vanhemmille tämän urheilulajin aakkosia — aamutohveleissa ja kädet selän takana kurveja ottaen. Mahtoiko Matti arvata, että häntä vielä menestyksekkäämpi urheilumies, juuri maailmanennätyksen heittänyt Eka Penttilä joutui pari vuotta myöhemmin heittämään joka päivä ruokailun jälkeen samaisessa kanttiinissa tulitikkua, ja tarkasti kuulemma mitattiin aina tulos sekä vietiin pöytäkirjaan. (Ettei simppu vain päässyt ylipistymään liikaa!)

* * *

Lienen ollut melko väritön ja tasa-

paksu indiviidi, koska omalta kohdaltani ei ole mieleeni jäänyt moniakaan simpustusmuistoja. Eikä missään tapauksessa ikäviä. ”Husaari-Matti” Juntto saattoi tentata minua ”bensinihusaaria”, että tiedätkö mitä varten hevoselle pannaan heiniä eteen. Tietenkään en tiennyt, että — kun sillä ei ole hampaita takana”. Ja jonkun WC-ohjesäännön laatiminen oli suorastaan hauskaa hommaa. (WC on hydrostaattisen paineen ja yhdistetyn lihasvoiman avulla toimiva Huber-laite, jossa eroitetaan sekä liikkuvat että kiinteät osat. Edellisiä ovat vipu, kansi ja vesi, jälkimmäisiä pönttö, putket ja vaippa. Jne). Hupaisia tietokysymyksiä olivat mm tällaiset: ”Tilanne on toivoton.

Vihollinen maassa ja omat joukot puussa. Mitä tekee pioneeriryhmän johtaja?” (Vastaus: Hän kaivaa vintilällä puihin reikiä tähystyksen tehostamiseksi). Hieman helpompi oli seuraavan kysymyksen ratkaisu: ”Olette ketjussa aukean laidassa. Äkkiä alkaa edessäolevan ladon takaa kuulua ammuntaa. Miten menettelette?” (Ratkaisu: Menen lypsämään sen lehmän).

Kun jo ensimmäisestä ns. simpputyöstä sekä asiaankuuluvasta kasteesta olin tuoreeltaan kirjoittanut leikillisen runoreportaashin ja joutunut sen kanttiinissa esittämään, oli ”SimpPU Ryynegreenin” rooli kirjattu kohdalleni. Minut kutsuttiin vanhemman kurssin ykköstupaan eli ”Stubeen”, jonka esimies, pikkuserkkuni Storminiemen Kalle Ruovedeltä lojui vuoteellaan muka mitään näkemättä mutta kuitenkin toisella suupielellään

Nimim. Joonaksen kuvitelma koulun palosta otsikolla ”Hurrakkaa, pojat, koulu palaa!” (Piirtäjän näkemys ei kuitenkaan vastaa kuvaa Munkkiniemen palosta 1926, vaan ainoastaan ns. koulupojan toiveajattelua).

myhällän. Tenttaajana oli Yngve Ericsson, ja Lauri Saxell (nykyinen kauppaneuvos Sarkia) säesti hymysuin vetäessään pyjamahousuja jalkoihinsa.

— "Jaahah, simppu on kuulemma RUK:n saunassa esittänyt railakkaita kansanlauluja. Laulakaa meille balladi Korholan talon tyttäristä, jotta herrat vanhemmat pääsevät heikumallisen kauniiseen uneen!" Ja tähän meikäpojalta vain käy, tuumin ja rallatin kiitollisille kuulijoilleni vielä Palpan Killinkin kaupantekijäisiksi. Totta kai herrat sivistyneinä miehinä osasivat antaa tällaisille kansantieteellisille hienouksille niille kuuluvan arvon...

— "Ja nyt minä annan simpulle tehtävän", jatkoi Ericsson. — "Tämän hetken muoti-schlageri on 'Bor du hemma hos din mamma eller följer du mej'. Esitäte sen meille huomen-iltana suomenkielisenä, ja sitten tarvitsemme ensi lauantaan iltalomalle suomenkielisenä ryypylaulun 'Sola, sola, den går upp o' ner, supar, supar ta vi mer o' mer'. Valmis ruokailuun mennessä lauaintaina, tuliko selväksi? Simppu saa poistua. — hyvää yötä!"

Selväksihän tuo tuli ja oikeastaan olen kiitollinen Yngvella tuosta hyödyllisestä yllykkeestä. "Oletkos sinä mamman kulta" valmistui säädettyyn aikaan ja on eräänlaisena fanfaarina 20-luvun iskelmäiskermässään "Suruton sukupolvi". Ryypylaulu "Päivän kehrä ylös — alas käy, pullon pohjaa nyt ei vielä näy" on taas eräs pöytälaulukirjani "Laulu kiertää pöytää" perussävelmistä. (Sehän on se, että "tycker du som jag, så nubba vi...")

* * *

Mutta on jo aika tutustua lähemmin omiin kurssitovereihini. Meitä oli pienehkö porukka, ei alkujaanakaan kuuttakymmentä enempää ja suu-????

Lähimmiksi esimiehekseni sain tuimat ja tukevat, ennestään tuntemani Rad. P:n veteraanit Eino Pennasen ja Heikki Jahnukaisen. Edellinen, kantaaliupseerista Rukin kautta kadetiksi edennyt tosikko, piti meille neljälle hänen tupaansa sijoitetulle simpulle tupa-isän puhuttelun ja kun hän erehtyi esitelmöimään, miten monessa virtauksessa hänkin jo oli ehtinyt olla mukana sekä tähdentämään herrasmiesmäisen käytöksen tarpeellisuutta, oli hän sine-töinyt nimekseen "Herrasmies Virtaus". No, hän suhtautui ja häneen suhtauduimme kuten sanotaan suht.koht. eikä siitä sen enempää. Yritettiin olla tip-top, joskin ilman noita "virtauksen" ööterkö-lönkejä.

Seuraavassa portaassa oli esimiehenämme kadettialikersantti ja reservi-

luutnantti Heikki Jahnukainen joukkueenjohtajan ominaisuudessa. (Putkahti myöhemmin esille Ajan Suunnan Tapani Tarkkana ja oli talvisodassa minun alaisenani Päämajan propakandistina ja evp-luutnanttina). Hän kulki aina otsa rypyssä ja ikäänkuin maailman tuskaa kärsivänä mietiskelijänä — strategina, ja hänen vaappuvaa kävelytyyliään oli lystillistä matkia kerroksemme käytävällä. Veljensä Outo Sakari, erittäin älykäs kaveri ja minun pulpettipruurini, ylti kuten Heikkikin korkeisiin keskiarvoihin, ja varsin tietorikas sekä sanavalmis mieshän tuntuu olevan tuo Jaska Heikinpoikakin teeveruudessa, vähän samala-inen jässikkä kuin taattonsakin. Ja erinomaisesti on toimeen tultu heidän kaikkien kanssa — kuten yleensäkin viipuri-laisten.

Ensi kosketus koulun johtoon oli hyvin positiivinen ja rohkaiseva. Kapteeni Valo Konstantin Nihtilä, kadettikompanian päällikkö ja sittemmin sotien aikana kunnostautunut loistavaälyinen taktikko, toivotti kurssin tervetulleeksi, meitä jokaista tiukasti silmiin katsoen ja kädestä tervehtien. Näin hän psykologina ja esikuvallisena upseerina antoi meille henkilökohtaisen onnenpotkun ja tietynlaisen arvostuksen. Hänen terävä kommentotyylinsä — "Kats' eteen — Pyin!" — pani pikkupojat Tiilimäen rinteesä hokemaan tuota "pyin" -sanaa aina Valo K:n ilmestyessä näköpiiriin. Erikoisen vaikuttava oli myös hänen rkonsonanttinsa, varsinkin jos joku oli eksynyt rötösten poluille ja kysymyksessä oli ns. rävytys rintaman edessä: — Rrr-rankaisen kadetti Sitä-ja-sitä seitsemän vuorokauden arestilla... Ärrät panivat peräti selkämunammekin tärisemään.

Nuoremmat opetusupseerit, vänrikit Sulo Susi Karjalan Kannakselta ja Thure Laaksonen (Larjo) Tampereelta sekä luutnantti Heimer Rosendahl huolehtivat lähinnä ulkoarjoituksista, päivystyksistä ja tupatarakstuksista ja koulun adjutantti kapteeni Eino Saastamoinen voimistelusta. Oppituntien pitäjät — ja heitä olikin legio — olivat koulun ulkopuolelta. Susi sai lempinimen Suiski — kaiketi Vasili Shuiskin mukaan — ja pitkänhuiskeaa Laaksosta, jonka velipoika vaikutti minun kämpässäni ja kaatui sitten lentäjämajurina jatkosodassa, nimitimme jostain syystä Simppuvänrikiksi. Ehkäpä häneen oli juuttunut aikaisempien kurssien simputusmetodeista tunnettu "henkinen julmuus", joka ilmeni polttamisen tarpeena kaikissa mahdollisissa tilanteissa, — siitä kai tuo hieman kaunainen lempinimi. Paljonpuhuttu simputus muuten alkoi meidän aikanamme muuttua yhä enemmän huumorin sävyttämäksi, ollenkin se pääasi-

allisimpana iltaviihteenä. (Muistetaan, että esimerkiksi radio oli silloin vasta kokeiluasteella). "Veäraleukainen kuopiolaiskadetti Veänäs Hannu oli huumorin viljelijänä kerrassaan ylivoimainen ja hän piti se itsä antaa tiettyjä viitteitä minullekin suhtautumisessa tovereihin nimenomaan alaisiin — sekä toverihengen luomisessa ja ylläpitämisessä. "Etkä kee hättääellä, kyllä se siitä lutviutuu. Etkä hättääilemällä synny muuta kuin kusipä etä lapsia. "

* * *

Jostakin erikoisominaisuuksistaan tai edesottamuksistaan johtuen joutuivat jotkut tulokkaat tietenkin eräänlaisiksi silmätikuiksi. Onneton nimiyhteys teki kiltistä Eino Siitosesta "Siitos-kadetti" ja kurssin alusta jostain syystä myöhästyneellä ja aina kärsivää ilmettä kantavalla "Örön leijona" Lahtisella oli ylimääräisiä vaikeuksia mittävien luittensa pinoamisessa vähän joka käänteessä. (Nämä molemmat kelpo toverit kaatuvat sittemmin sodissamme, samoin kuin Karihaarakaverini ja urheilijaveljeni Allan Gummerus (Tornion Pyry) ja kämppätoverini Lasse Larjo sekä Väinö Samuli Lampo, Sami Heinivaho, Yrjö Luntinen, Ammi Lehtinen, Vänski Kinnunen ja Paavo Rasi.) Mutta nythän tuli menneeksi jo vakavammalle muistelolle, vaikka piti puhua joistakin simputusdetaljeista.

Englannissa koulua käynyt "loordi" Heikki Vaskio ei tietenkään säästynyt ansaitulta huomiolta simputtajien silmissä. Totta kai monokkeli kuului "loordilla" asiaan ja kysymys kuului: — "Tietääkö Simppu miksi ikkunalasi ei sovellu monokkeliksi?" Ainoa oikea vastaus oli, että ikkunalasi ovat nelikulmaisia ja liian suuria(!) Heikin kutsu-manimeksi tuli Huiskilo, ja minä kirjoitin ystävällisellä mielelläni hänen kohdalleen muistikirjaani seuraavanlaisen säkeistön:

— Oon Huiskilo, — sir Huiskilo,
oon ulkomailinkin käynyt jo,
mut nytpä jouduinkin outoon liemeen,
kun saavuin simpuksi Munkkiniemeen.
Oi, ollos suopea, kohtalo,
— oon Huiskilo.

Kun edesmennyt ystäväni Ilmari Iki Kianto sitten vajaa vuosi myöhemmin kirjoitti Suomen Kuvalehdessä arviontinsa runokokoelmastani "Runoratsulla armeijassa", hän kiinnitti erikoisesti huomiota tuohon "stoolimaiseen silhuettiin" ja toivoi saavansa kuulla sen jonkun sliipatusti esitettyä yleisradiossa". No, ei ole esitetty, eikä ollut välikiskään, sillä kun sitten tulin tutuksi radion kanssa, oli minulla jo kokonaan uudet aiheet ja tuoreimmat siemenet tuutissa.

Kuopion poikia — lyseolaisia — oli myös iso liuta vanhemmalla kurssilla. Kadettiväepelinä toimi papinpoika Lennu Wichmann (sittemmin Vihma), sotilas kiireestä kantapäähän, joka otti viran puolesta meidät oitis komentoonsa ja piti ensimmäisen puhuttelun. Oltiin kuuluttu Lennun kanssa samanaikaisesti Kuopion Nuoriin Partiolaisiin. Nyt hän sotilaallisen täsmällisesti ja samalla herasmiesmäisen hienotunteisesti antoi sinä meille ensimmäiset ohjeet talon tavoista ja ikäänkuin kautta rantain valmisteli meitä niin kirjoitettuihin kuin kirjoittamattomiinkin sisäoppilaitoksen lakeihin. Ennenkuin meidät varsinaisesti päästettiin koulun upseeriston näkyville hän antoi käskyn vanh. kadetti Winterrille (sittemmin Vaherma) viedä uusi kurssi suljettuna tutustumislenkille koulun — ja silloin vielä lähes aution Munkkiniemen — lähiympäristöön. Lähdettiin ripeästi liikkeelle ja olipahan vain miehiinpainuva informaatiomarssi. Pysähdettiin Greijuksen (Reijola) peltomaiseman kohdalle, missä avoimella kedolla parinsadan metrin päässä seisä töröttö muuan lato. Terävin komennoin, jotka sivalsivat syksyisessä säässä korvillenne kuin piiskansiimat. Winter käänsi rintaman päin tuota aukeamaa ja avasi pelin: — "Meillä täällä Kadettikoulussa on otettu käytäntöön ns. applikaatorinen metodi. Te näette tuolla etäänpäni yksinäisen ladon. Sen ympäri mars-mars!" Kas. siitähän se käyntiin pantiin ja — luulot pois applikaatorisen metodin mukaisesti.

Eihän Kadettikoulu kuitenkaan mikään höykynköyky-instituutti ollut, ei tokikaan, vaikka terveen sielun tietenkäin piti elää terveessä ruumiissa. (Men, saunaan kun kroppasi sanoo!) Eikä tuo paljonpuhuttu simputuskaan, johon pian saimme tutustua lähemmin, mikään ylitsöpääsemätön juttu ollut, ei suinkaan, vaan olipahan eräänlainen sietokyvyn koetinkivi, joka korosti lähinnä yhteenkuuluvaisuutta, henkistä kestävyyttä ja — huumorintajua. Näitä ominaisuuksiaan täällä — ja tällä alalla yleensäkin — tarvittiin asiallisen koulutuksen ja välttämättömän "drillinkin" höysteenä.

— Oletteko tullut puvun takia Kadettikouluun? oli muuan tavanomainen simputuskysymys. Tietysti minäkin jyrkästi kielsin tuollaisen argumentin jyrkästi, kun se minun kohdallani esitettiin, mutta mene-tiedä oliko se sittenkin vain osatuuus. Kieltämättähän vaikuttivat tuona aikana — puolustuslaitoksemme ryhdistäytymisvaiheessa — myös tällaiset uutudenviehätykset kuin tähdet, kannukset, sapelit ja vyöt sekä reväärit, poletit ja portopeet tietyllä tavalla nuorukaismieleen, mutta kenties sellainen kuiten-

9. kadettikurssi vierailulla Olavinlinnassa kesällä 1927. Kirjoittaja ylärivissä äär. oik. so-
tiemme kolmen sankarivainajan keskellä. Vierellään vas. I.A. Lehtinen, oik. alh. Paavo
Rasi ja edessä istumassa V.S. Lampo.

kin jäi vain alitajuisesti samalla tavoin-
kuin tuo historiallinen sotilasperinteitten
kunnioitus ja "teit" isäin astumaan"-
henki. Uskoisin tärkeimpänä motiivina
meillä kaikilla olleen joka tapauksessa
isänmaallisen mielen ja palvelusalttiuden,
sillä ainakaan ei taloudellinen puoli
tällä allalla erikoisemmin tienaamaan
houkutellut.

Oli selvääkin, että erikoisesti me "rääs-
servänrikkeinä" töppäileet protoplas-
mat jouduimme tekemään tiliä hortoilus-
tamme herroille vanhemmille. Vuorol-
laan jokainen joutui syvästi tuntemaan
oman raadollisuutensa, näyttellen kuka
enemmän kuka vähemmän Danielin
osaa jalopeurain luolassa. Edellä-
mainittu saapumiseni kouluun moottori-
pyörällä — mikä siihen aikaan katsottiin
anteeksiantamattomaksi ylellisyydeksi
kuin myös ennenkuulumattomaksi röyh-
keydeksi — antoi aiheen seuraavan-
laiselle sketshille: — "Simppe P. näyttää
meille infanteristeille, miten moottori-
pyörä pannaan käyntiin ja miten lem-
menlullassa istutaan! Käyttäkää mieli-
kuvistustanne yhdistettynä teknilliseen
kokemukseen!" Jakkaroista ja muusta
käsiläolevasta lavastusmateriaalista
jouduin rakentamaan Harley-David-
sonin ja polkemaan sen käyntiin asian-
omaisiin ääniefektein. — "Antakaa pohkei-
ta!" huusi joku, ja toinen taas noitui: —
"Tuututkaa helvetissä, vai aiotteko
ajaa herrojen vanhempien päälle!"

No, tällainenhan oli kovin harmitonta
leikkiä, johon oli vain osattava suh-

tautua. Vuffi Hagman (Halsti) manaili
varmasti pitkään tekemänsä tyh-
myyttä, kun oli tiukannut kaupungilla
kunniantekoa joltain herralta vanhem-
malta. Nyt hän joutui ilta illan jälkeen
suorittamaan vanhemman kurssin käy-
tävällä kunniantekoharjoituksia. Kuusi
askelta ennen ja neljä jälkeen... "Sama
uudestaan, — takaisin mars-mars!" —
Eipä päässyt aivan helpolla toinen
RUK-kurssitoverini Venni Walden-
kaan, joka ratsuväen miehenä haksautti
ilmoittautumaan kornettina ja sapeli ku-
peellaan. — "Vai kornetti! Olette tullut
väärään paikkaan, ei tämä ole mikään
soittokunta. — Indiviidi, viekää pois tuo
murha-ase, vai aiotteko teurastaa her-
roja vanhempia! HÄIPYKÄÄ!!!"

Indiviideinäpä todellakin törmäilimme
labyrintissä sinne tänne kuin eksyneet
lampaat, joilla oli suo siellä ja vetelä
täällä. Kun hädin tuskin oli Skyllasta
selviytynyt, oli oitis edessä Karybdis.
Onneksi oli äkkiä kuoriuduttu noista
rääservin kuteista ja oltiin kaikki yksiä
pulliaisia, niitä atomin aavistuksen ka-
jauksia, joiden utopistinen ajatus oli
päästä kerran herraksi vanhemmaksi ka-
detiksi. Arvoisa lukijani saattaisi edellä-
kerrottujen lievien esimerkkienkin va-
lossa arvella, että minä kohtalotove-
reneni kiroisin syntymäpäiväni ja että
meille vielä kadetiksi kastamattomille oli
suoraapäätä pantu jauhot suihin. Mutta
kaukana siitä: sisuamme ei noin vain nu-
jerrettu, ja jokainen meistä muisti että
"vaikka koettaa, eipä hylkää Herra" ja

että jokainen sotilas kantaa selkärepuksaan sitä näkymätöntä marsalkansauvaa.

Sanotaan myös, että kaikkea muuta mies voi katua, vaan ei nuorena naimistaan. No, tuosta nyt saattaa olla hiukan eri mieltä, sillä nuori mies — suutari Topiaksen kokemusten perusteella — on kuin metsävuohi hurjapäinen, — ”hän ryntää päälle vaan, aattelematta perään...” Ja se on pitänyt paikkansa myöskin minun kohdallani. Saatan kuitenkin omasta puolestani vakuuttaa, että mitä tyhmyyksiä lienenkin elämäni varrella tehnyt, niin tämä Munkkiniemeen meno ei ainakaan kuulunut niihin, eikä mikään koulu ole antanut — eikä varmaan anna nytkään — nuorelle miehelle sellaista ryhtiä ja sisäistä selkärankaa kuin Kadettikoulu. Tämä olkoon sanottu nyt ja iankaikkisesti, — amen!

Lienee paikallaan sivistilukijoitani silmälläpitäen selittää, että me kadetit, joita samanaikaisesti oli koulussa kaksi kurssia — HERRAT VANHEMMAT ja

nuorempi eli simppukurssi — olimme kaikki kouluun tullessamme jo reservivänrikeitä, eikä sillä seikalla, että oli palvelut ehkä jonkin aikaa tinanappivänrikinä joukko-osastossa, ollut käytännössä mitään merkitystä. (Virkaissäkään ei sitä laskettu hyväksi, ellei ollut — kuten esimerkiksi minä — täyttänyt 21 vuotta). Muodollisesti tietenkin nuo tinanapit pakoittivat kadetit kunniantekoon kaupungilla — ja sen nämä yleensä tekivätkin korostetun terävästi — mutta niinkuin Vuffin tapauksesta kävi ilmi, oli kosto sitten sitäkin suloisempaa. Kaikessa ystävyydessä tietenkin, vaikkei se ehkä sivullisesta aina siltä näyttänyt.

Tuo mystillinen simputus, jota tässä olen jo useasti sivunnut ja josta nykyisin on tehty turhan suuri numero, perustuu vanhoihin sotakoulujen — ja nimenomaan internaattien — traditioihin, ollen se ylikorostetun sotilaallisuuden ja kurinopetuksen kaapuun puettua pueriilia leikkiä. Periaatteena oli vanha latinainen sanaparsi AURUM IGNE PRO-

BATUR, HOMINI MENS CALAM TATE (kulta tulesta tutaan, ihmismie koetoksissa). Joku vähemmän lahjakas simputtaja saattoi kyllä mennä jostakin liiallisuuteen, jopa mauttomuuksiinkin ja joku tosikkomielinen tai muuten henkisesti heiveröinen simputettava ekypanemaan pahakseen, katkaisten turhanpäiten koko uransa, mutta kokonaisuutena katsoen tämä systeemi kaikkein fantastisine ideoineen ja applikatorisine metodeineen — pelasi hyvin ja teki terää, ollen kerrassaan oivallinen, piristävä ja pittoreski opetusmenetelmä. Olihan otettava huomioon, että olimme kaikki iloisia ja elämänhaluisia isojojoja ja seilasimme loppujen lopuksi samassa laivassa, samojen purjeiden voimalla ja sama satama silmämme edessä: valmistautuminen suorittamaan epäkiitollista mutta sitä kunniakkaampaa tehtäväämme puolustuslaitoksemme ja ISÄNMAAMME parhaaksi.

Jatkuu...

tehokas turva edullisin ehdoin

KESKINÄINEN YHTIÖ
TEOLLISUUSVAKUUTUS

Vattuniemenkuja 8 A

Postilokero 12

00211 Helsinki 21

Puhelin 90-670311

TURVANEUVOTTELUJEN VAUHDITTAMINEN

ESKO VALKONEN

Jännityksen lieventymisen edellytyksenä ollut voimapolitiittinen tasapaino on murtunut USA:n poliittisen voiman romahduksen myötä – jännityksen kiristyminen on kuitenkin laukaissut lukkiutuneina olleet pyrkimykset Euroopan turvallisuuskysymysten rauhanomaiseksi ratkaisuksi.

MAAILMANKARTTA ON MUOTOUTUMASSA UUELLEEN

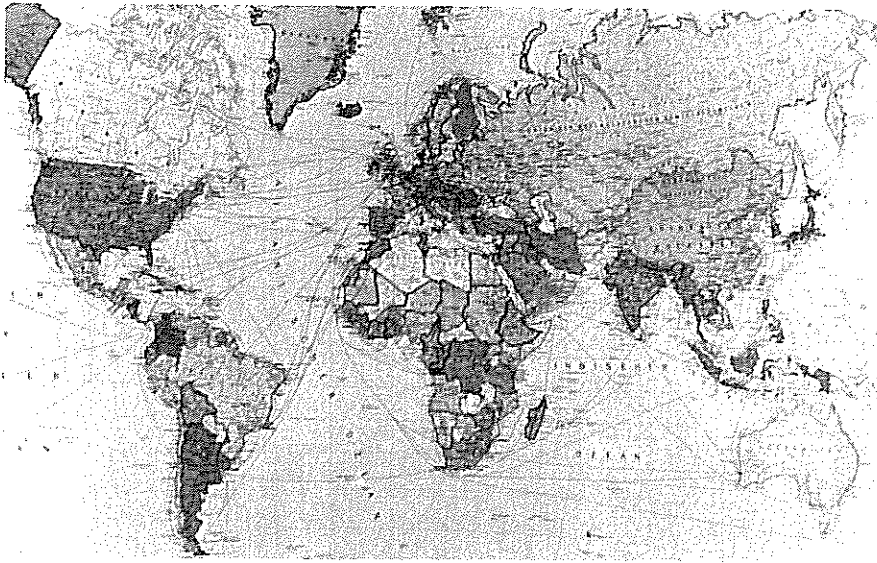
Jokaisen valtion poliittinen voima on jatkuvassa muutosliikkeessä: se joko kasvaa tai vähenee. Kaikki valtiot suurimmasta lähtien ovat toisistaan riippu-

vaisia, ja jokaisen valtion voima on suhteessa sen ystävien ja vihollisten voimaan. Siten Yhdysvaltain poliittisen voiman romahdus on valtavasti lisännyt sekä Neuvostoliiton että Kiinan poliittista mahtia. Kansainvälispoliittinen tilanne on ratkaisevasti muuttunut sitten SALT- ja ETYK-neuvottelujen alkupäivien (kts. Kylkirauta, N:o 1/75, "Kylmästä sodasta ETYK-neuvotteluihin", ss. 12-14).

Voimatasapainon muuttuminen muuttaa myös mahdollisuuksia poliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tämä johtaa tilanteen uudellenarviointeihin ja uusiin tavoitteisiin voimistuneiden osapuolten taholta. Muutokset lisäävät jännitystä

Onko maailman voimatasapaino muuttunut ja onko mahdollinen muutos vaikuttanut turvallisuuspoliittiseen tilanteeseen? Tätä pohtii majuri Esko Valkonen.

Kuvassa YK:n toimitalo Genevessä, missä ETYK:n toisen vaiheen neuvottelut käytiin.

Maailmankartta on muotoutumassa edelleen.

siihen asti kunnes uusi tilanne on vakiintunut. Jännitystä kiristää osaltaan myös se, että USA poliittisesta heikkoudestaan huolimatta edelleenkin on aseistukseltaan supervalta, joka pyrkii poliittisen voimansa ja arvovaltansa palauttamiseen. Suurvaltojen intressit Euroopassa ovat kuitenkin entiset: niiden yhteisten etujen mukaista on Euroopan rajaaminen muualla maailmassa mahdollisesti syntyvien konfliktien ulkopuolelle — onhan Eurooppa konfliktialueena eräs kaikkein eskalaatioalteimmista alueista. Eurooppalaisittain onkin todettava, että Euroopan turvakysymys on kiinteästi sidoksissa USA:n ja Neuvostoliiton globaaleihin intresseihin: ne ovat Euroopan turvallisuuden suurin uhka mutta vallitsevassa tilanteessa ainakin toistaiseksi myös parhaat turvallisuustakeet — niin kauan kuin näiden suurvaltojen intressit ovat yhteneväiset Euroopassa.

SUURVALTAPOLIITTINEN KEHITYS ETYKIN AIKANA

Tilanteen kehittyminen ja sen synnyttävät ovat kiteytettävissä seuraaviin pelkistettyihin toteamuksiin:

Asekehityksen aiheuttama kauhun tapainen järkkäminen käynnisti SALT-neuvottelut tavoitteena ydinasetasapainon säilyttäminen.

Kylmän sodan kulminoituminen tilanteessa, jossa supervaltojen tärkeimmät intressit oli turvattu ja enemmän muutokset mahdottomia kylmän sodan keinoin, johti poliittiseen tilanteen uudelleen arviointiin: supervaltojen intressit yhtenivät ja tavoitteeksi tuli jännityksen lieventäminen Euroopassa joukkoja ja aseistusta supistamalla siten, että suhteellinen voimatasapaino eli sodankäyntikyky säilyisi muuttumattomana.

Neuvotteluissa edistyttiin hitaasti mutta varmasti. Ensimmäistä kertaa his-

toriansa aikana rauhanturvaneuvotteluista puuttivat idealistiset pasifistit, ja ensimmäistä kertaa niissä saavutettiin konkreettisia tuloksia — neuvotteluja kävivät reaalipoliitikot ja ammattisotilaat kylmien realiteettien pohjalta. Yhdysvaltain sisäpoliittinen Watergate-ohjelma jähdytti kuitenkin ETYK II:n paikoilleen. Neuvostoliitto ei halunnut tehdä sopimusta, jonka pitävyyttä olisi kyseenalainen.

Yhdysvaltain presidentin vaihdos sekä kongressivaalit muuttivat USA:n poliittisiä mahdollisuuksia ratkaisevasti. Vaikka uusi presidentti taitavan ulkoministerinsä Henry Kissingerin avustamana pyrki jatkamaan Nixonin politiikkaa, mikä oli saanut osakseen niin Moskovan kuin Pekinginkin. Pekinginkin luottamuksen ja arvostuksen, ei tämä ollut mahdollista. Presidentti Fordilta puuttui Nixonin omaama voima demokraattisenemmistöisen kongressin näyttävässä vesittävässä sisäpoliittisista syistä republikaanisen presidenttinsä ulkopoliittikkaa aina kuin se suinkin oli mahdollista. USA:n ulkopoliittikka muuttui arvaamattomaksi ja sen tekemien kansainvälisten sopimusten ja sen antamien takuiden uskottavuus tuli kyseenalaiseksi uusien kongressin jäsenien avoimesti ilmoittaessa, etteivät he katsoneet Nixonin ja tämän edeltäjien tekemien sopimusten sitovan itseään kansainvälisiä asioita ratkaistaessa.

Lopullisesti Yhdysvallat ”menettivät kasvonsa” niin ystäviensä kuin vastustajiensa parissa jätettyään liittolaisensa pulaan Indokiinan taistelukentillä. Yhdysvaltain Aasian politiikan romahdus oli niin nopeaa ja odottamatonta, että Neuvostoliiton Kambodshan politiikka ei pysynyt kehityksen mukana, eikä se ehtinyt katkaista suhteitaan Lon-nollin hallitukseen ennen tämän kukistumista. USA:n arvovaltatappion perusteel-

lisuutta kuvaa sekin, että Neuvostoliitto kiirehti takaamaan Israelin koskeman muuden, mikäli tämä suostuu vetäytymään miehittämiltään alueilta — Israelin enää voinut luottaa mahtavaan liittolaiseensa! USA:n poliittisen arvovaltan lasku sinänsä on sekä Neuvostoliiton että Kiinalle eduksi, ja nämä valtiot ovatkin pyrkineet tekemään tämän lauseutumisen amerikkalaisille mahdollisimman ”pehmeäksi” välttämällä kärsijöistä muuttuneen tilanteen nopeasti hyväksikäytöllä. Yhdysvaltain poliittinen romahdus on kuitenkin ollut liian nopeaa ollakseen sen vastustajillekaan edullista, sillä mitä nopeampia ja voimakkaampia muutokset ovat, sitä enemmän ne lisäävät kansainvälistä jännitystä ja siten suurvaltasodan uhkaa.

Kongressissa keskusteltiin amerikkalaisten vetäytymisestä merentakaisilta alueilta; Yhdysvallat näytti olevan siirtymässä traditionaaliseen isolationismiin ja koko lännen puolustusjärjestelmän ja sen myötä koko läntisen markkinatalousjärjestelmän USA mukaanluettuna — olevan luhistumassa!

Yhtä raju ja nopea kuin USA:ssa poliittinen romahdus oli ollut, on myös kongressin uudelleen ”ryhdistyminen”. The Guardianin mukaan Yhdysvaltain kongressin kyyhkysket ovat kaikki muuttuneet haukoiksi ja USA:lla onkin nyt suurin puolustusbudjetti useampaan vuoteen! Vaikka kongressi ei vielä myönnäkään tekemiään virheitä, se on havahtunut huomaamaan ne: Yhdysvaltoihin kohdistunut yleismaailmallinen luottamuspula ja jopa suoranainen haitteksunta, josta raitiaalin Mayaguezin kaappaus oli osoituksena, ovat herkeitä näet amerikkalaisten asenteet USA:n arvovaltaa koskevista kysymyksistä äärimmilleen. Tämäkin kehitys on omissa lisäämään kansainvälisen jännityksen lisääntymistä — heräähän epäily siitä, pystyykö Ford pitämään haukkojaan kurissa, kun ei siihen kyennyt näiden omissa kyyhkysissä — kuitenkin nyt kongressi on vihdoinkin presidenttinsä poliittikan takana ja Yhdysvallat on jälleen ainakin toistaiseksi sopimuksistaan ja taikuistaan vastaava valtio.

Kansainvälisen jännityksen jatkuva kärjistyminen sekä Yhdysvaltain harjoittaman ulkopoliittikan ja sen tekemien kansainvälisten sitoumusten uskottavuuden palautuminen käynnistivät paikoilleen polkeneet ETYK II-neuvottelut liikkeelle!

GEOSTRATEGINEN TILANNE ON MUUTTUNUT

Etykin kehitys on nähtävä globaalien geostrategisen tilanteen taustaa vasten. Kiinalainen arvio Neuvostoliiton pyrki- myksistä on pysynyt järkkymättömänä neuvottelukierrosten ajan: kiinalaiset väittävät Neuvostoliiton valmistautuvan sotaan heitä vastaan ja pyrkivän turva- maan selustansa Euroopassa, kuten Ni- kolai Hnkin teki valmistautuessaan so- taan Japania vastaan: tsaari kutsui koolle Haagin In aseistariisuntakonfe- rensin varmistaakseen selustansa. Kiel- tämättä jännitys Neuvostoliiton ja Kiinan rajalla on jatkuvasti lisääntynyt samassa suhteessa kuin suhteet Neuvostoliitto-USA ja Kiina-USA ovat parantuneet. "Syyllistä" kyseiseen jänni- tyksen lisääntymiseen etsittäessä on kui- tenkin myös muistettava, että Kiina on esittänyt aluevaatimuksia mm. Neuvos- toliitolle, Mongolialle ja Intialle. Amerik- kalaisten Aasiaan jättämä sotilaallinen tyhjiö on myös täyttymässä: Neuvosto- liitto ja Kiina ovat jälleen merkittävim- mät kiistakumppanit, Japani on tulossa kuvaan, eikä USA suinkaan ole ko- konaan kadonnut siitä.

Eräiden poliittisten huomioitsijoiden mukaan Hanoi yrittää selvästi tasa- painottaa sekä Neuvostoliiton, että Kiinan poliittista vaikutusvaltaa yrittä- mällä saada myös Yhdysvallat kolman- tena tekijänä poliittisiin kuvioihinsa. Il- meisenä pyrkimyksenä Hanoilla on omaa suvereniteettiään turvatakseen pe- luuttaa kolmea suurta toisiaan vastaan. Myös USA:n yleinen mielipide on var- teenotettava tekijä: se on ruvennut tajua- maan "tullessa petetyksi". Dominoteo- rioita pidettiin "nixonilaisena huijauk- sena". Uskon menetys näihin teori- oihin oli oleellisena osatekijänä amerik- kalaisten vetäytymiselle Indokiinasta ja nyt nämä teoriat osoittautuvatkin paik- kansapitäviksi. Amerikkalainen kadun- mies oli saatu demokraattien propagan- dalla uskomaan, että Indokiinassa oli kyse vain alueiden sisäisistä asioista, joi- hin amerikkalaiset olivat sekaantuneet, eikä suinkaan maailmanherruudesta käytävästä osataistelusta; amerikka- laiset eivät uskoneet Pohjois-Vietnamin joukkojen osallistuneen Etelä-Vietnamin taisteluihin. Nyt sotilaallinen ja poliit- tinen tyhjiö alkaa täytyä amerikkalais- ten jättämiltä osin ja Pohjois-Vietnam on juhlinut armeijaansa sen Etelä- Vietnamissa saavuttamien voittojen joh- dosta. Hanoi myöntää pääosan sotavoi- mistaan olleen "vapauttamassa Etelä- Vietnamia"! FNL:n ja Pohjois- Vietnamin taistelu oli ollut mahdollista vain Neuvostoliiton ja Kiinan jatkuvan sekä voimakkaan avun turvin, kuten

Etelä-Vietnamin taistelu oli riippunut Yhdysvaltain tuesta. Se, että USA yksi- puolisesti lakkasi tukemasta liittolaisi- aan, ratkaisi Etelä-Vietnamin ja Kam- bodshan kohtalon. Amerikkalaisten tun- tema syyllisyyden tunto ja suoranainen häpeä tulee sävyttämään amerikkalais- ten vastaista Aasian politiikkaa — onhan keskiverto "jenkki" suorastaan yli- ihanteellinen sekä erittäin "riistretkial- tis".

Englantilainen Mckinder esitti jo vuonna 1904 paljolti paikkansa pi- täneeksi osoittautuneen teorian: "Joka hallitsee Itä-Eurooppaa, hallitsee sydäna- luetta (sydänalue = Itämeri, Tonavan maat, Vähä-Aasia, Armenia, Iran, Tibet ja Mongolia); joka hallitsee sydänaluetta on maailmansaaren valtiias; joka hallit- see maailmansaarta on maailman val- tiias." Tämän teorian mukaan Neuvosto- liitto omasi toisen maailmansodan jäl- keen pääosan alueista, joista "maailman herruus" johtui. Amerikkalainen Spyke- man katsoi 1944 esittämässään teori- assa, joka tukeutui toisen maailmanso- dan asekehitykseen, ilma- ja ohjusstrate- giaan, että Euraasian reuna-alueet olivat tärkeimmät: "Joka hallitsee reunavyöhy- kettä, on Euraasian valtiias, joka hallitsee Euraasiaa, on maailman valtiias". Näi- den väittämien perusteella USA loi kyl- män sodan aikana tukikohta- ja liittou- tumarenkaat Neuvostoliiton ympärille. Nyt amerikkalaiset ovat omaehtoisesti katkaisseet saartorenkiaan Aasiassa ja koko läntinen puolustusjärjestelmä oli luhistumaisillaan.

Tilanne on ainakin tilapäisesti vakiin- tunut, mutta samalla pysyvästi muut- tunut: kukaan USA:n liittolainen ei voi enää varauksetta luottaa tämän tekemiin sitoumuksiin. Kahden maailmansodan kautta supervallaksi kohonnut USA suistui sinänsä mitättömän Watergate- jupakan takia toisen luokan valtioksi ja on vaivalloisesti kohoamassa ensim- mäisen luokan poliittiseksi voimateki- jäksi — supervalta USA ei enää ole, mikä amerikkalaisten politiikkojenkin lienee vaikea sulattaa! Yhdysvaltain suurvaltapolitiittinen paino on ratkaise- vasti alentunut sitten Nixonin päivien eikä paluuta entiseen ole — ainakaan rauhanomaisin keinoin!

Jännitys tiivistyy ja myrskypilvet ko- hoavat Aasian taivaalle. Neljäs potenti- aalinen voimatekijä, Japani, joka jo nyt on myös potentiaalisesti sotilaallinen su- pervalta, on astumassa mukaan asia- laiseen voimapolitiikkaan. Japanissa keskustellaan laadullisesti ensiluokkais- ten mutta lukumäärältään vähäisten "it- sepuolustusjoukkojen" kehittämisestä suurvalta-armeijaksi. Tähän japanilaisia pakottaa kaksikin tekijää: USA:n tuen luotettavuuden väheneminen sekä raaka-

aineiden saannin että markkinointialu- een turvaaminen. Japani on täydellisesti energiahuoltonsa kuten muidenkin tar- vitsemiensa raaka-aineiden saannissa tuonnin varassa. Samalla muutoksen alainen Aasian osa on paitsi tärkeä raaka-aineen saantialue myös Japanille tärkeä markkinointialue. Aasian tilan- teen kehittyminen vaikuttaa välittömästi mm. Israelin ja arabimaiden välisiin on- gelmiin. Neuvostoliiton kiinnostus Sue- zin kanavaan on arveltu johtavan sen in- tresseistä Kiinan merelle johtavien stra- tegisesti tärkeiden huoltoyhteyksiensä turvaamisessa ja lyhentämisessä. Tämä sekä arabimaiden öljy painottaa Neu- vostoliiton hyviä suhteita arabivaltioihin. Arabivaltiot vuorostaan tarvitsevat Neu- vostoliiton tukea Israelia vastaan. Jos Is- real tuhoutuu, menettävät rikkaat öljy- sheikit kiinnostuksensa johtavan sosialis- timaan ystävyyteen ja liittolaisuuteen! Vastaavasti USA on tukenut Etiopian sotilashallitusta. Eritrean kapinallisia vastaan kyseisen alueen strategisen mer- kityksen johdosta. Sijaitseehan Eritrea Suezin kanavan ja neuvostoliittolaisen Aasian meritien tuntumassa. Lisäksi alue on Yhdysvalloillekin elintärkeän Keski-Idän öljyn takia strategisesti mer- kittävä.

EUROOPPALAISET NÄKYMÄT

Kansainvälinen tilanne muuttuu voi- makkaasti Aasiassa, missä dominoteori- oiden mukaan ratkaistaan myös Euroo- pan kohtalo oleellisilta kohdin, mikäli kiistan lopputulos ratkaisee "maailman valtiuden".

Sosialistileirin eurooppalaiset jäsenet voivat tähyillä luottavaisesti tulevaisuu- teen, sillä niiden sotilaalliset ja taloudel- liset voimavarat ovat turvatut. Toisin on asianlaita "NATO-Euroopan" eli EEC-Euroopan kohdalla. Nämä maat ovat 75 %:sti riippuvaisia Keski-Idän öl- jystä. USA on osoittautunut suhteellisen epäluotettavaksi liittolaiseksi, mutta sen välittömät intressit liittyvät myös ky- seiseen öljyyn, joten täydellistä irtaantu- mista Euroopasta ei Yhdysvaltojen ta- holla ole odotettavissa — onhan Eurooppa aivan mainitun öljyalueen tuntu- massa, joten strategiset edut kaikilla NATO-mailla ovat tässä kohdin yh- teneväiset. USA:n öljyintressit tulivat kuluvan vuoden tammikuussa selvästi esille presidentti Fordin jopa neljään eri otteeseen uhatessa aseellisella interventi- oilla, mikäli öljyboikotti uusitaan.

Myös Yhdysvalloissa on havaittu iso- lationismin siirtyminen mahdottomaksi, koska USA ei ole enää riippumaton kan- sainvälisestä kaupasta eikä omavarainen suihkulentokone-, ohjus- eikä satelliitti- tuotannon eikä -elektroniikan vaatimiin

raaka-aineisiin nähden. USA:n ja EEC-Euroopan ristiriidat ovat myös ilmeiset: de Gaullen presidenttikautena EEC:n kärki suunnattiin yhtä paljon Yhdysvaltoja kuin Itäblokkiakin vastaan ja USA:n toivottiin osallistuvan Euroopassa lähinnä vain NATO:n ylläpitäjänä ja tukijana. Yhdysvallat vuorostaan toivoi NATO-maiden lisäävän puolustuskykyään ja osallistumistaan sotilasliiton puolustusmenoissa sekä on kiinnostunut johtamiensa ylikansallisten yritysten menestyksestä ja laajentamisesta Euroopassa.

Mikäli USA todella vetäytyisi sotilaallisesti Euroopasta, tämä merkitsisi eurooppalaisten öljylöytöjen merkityksen voimakasta kohoamista, ja myös Ruotsin malmivarat saisivat maailmansotien aikaisen merkityksensä. Voidaan sanoa EEC-Euroopalla olevan kaksi perusongelmaa: energiahuollon turvaaminen ja puolustusmenojen kalleus, joiden ratkaisemiseksi NATO-maat ovat ryhtyneet etsimään keinoja puhtaasti länsieurooppalaisen turvallisuusjärjestelmän toteuttamisen varalta.

Amerikkalaisten mukanaolo Euroopan politiikassa jatkunee siten edelleenkin. Sen erityispiirteet on syytä kuitenkin ottaa vakavasti huomioon. Amerikkalainen Kaplan on kirjassaan: "System and Process in the Modern International System" todennut, että amerikkalainen valtiollinen järjestelmä on mahdollisimman heikko ja arvaamaton systemaattisen ja määrätietoisen ulkopolitiikan noudattamisessa, koska siihen pääsevät vaikuttamaan sisäpoliittiset aspektit ja tavallisen kadun miehen lyhytjänteiset ja ailahtelevat mielialat huomattavasti voimakkaammin kuin esim. brittiläisen, saksalaisen tai neuvostoliittolaisen järjestelmän puitteissa. Tämä on merkittävä heikkous valtiossa, jonka johtamisissa liittoutumissa toinen puoli maailman väestöstä on edustettuna. Eräänä EEC-Euroopan henkisen sodankäynnin suurimpana ongelmana on USA:n massakommunikaatio, joka näyttää työskentelevän lähinnä Varsovan liiton hyväksi: kylmän sodan aikaisen neuvostopropagandan tilillä näyttääkin olevan todellinen riemuvoitto — se pesi vastus-

tajansa "aivopesukoneiston aivot"! Kun Neuvostoliitto kylmän sodan päättyessä lopetti propagandahyökkäyksensä Yhdysvaltoja vastaan, USA:n oma propaganda jatkoi Amerikan vastaisen mielialan levittämistä kaikkialla maailmassa. Vietnamin sodan aikana amerikkalainen joukkotiedotus tuki Yhdysvaltain tosiasiallista vastustajaa ja parjasi omaa hallitusta ja sen virallisia liittolaisia. Chilen tapauksen johdosta amerikkalaiset ovat pitäneet kohua enemmän kuin koko muu maailma yhteensä! Demokraattinen kongressi paljasti Nixonin ja Fordin aikaiset CIA:n "rötökset" ja nyt Fordin asettama komitea on paljastamassa ne "rötökset" jotka CIA teki Kennedyn ja Johnsonin käskystä! Oleellista on se, että kaikkien suurvaltojen salainen palvelu on mahdollisuksiensa mukaan toiminut aivan samoin kuin CIA:kin, ja että sisäpoliittisen merkityksen ohella moisilla paljastuksilla on voimakas ulkopolitiittinen ja amerikkalaisvastainen propagandamerkitys! Eurooppalaisittain tuollainen "oman pesän likaaminen" on käsittämätöntä!

Euroopan turvakysymyksen pintavedet näyttävät paljon selvemmilta, kuin sen syöväreiset ja sameat pohjapyörteet. Kuitenkin näyttää tilanteen kehittyminen olevan eurooppalaisittain tarkasteltuna verraten valoisa: mikäli realiteeteissa pitäydytään, voidaan Eurooppaan saada aikaan tilanne, jossa NATO enempää kuin Varsovan liittokaan ei katso tarkoituksenmukaiseksi käyttää sotilaallista voimaa globaalien konfliktien aikana.

SUOMALAISET NÄKYMÄT

Kyseessä on suhteellisen voimattasapainon ylläpitäminen, johon Suomen puolustusvoimat omalla panoksellaan vaikuttaa jo pelkällä olemassaolollaan. Lujitamme rauhaa rajoillamme, Pohjois-Euroopassa sekä koko Euroopassa huolehtimalla riittävästä puolustuskyvystämme.

Vaikka kyseessä on selvästi "ase kädessä" saavutettavissa oleva jännityksen lieventäminen, ja kaiken lisäksi vain "ase kädessä" saavutettavissa oleva, ovat eräät piirit maassamme kiiruhtaneet vähättelemään puolustusvoimiamme merkitystä ja tarpeellisuutta" suotuisan kansainvälisen tilanteen" johdosta. Rauhana ja konfliktitutkimuslaitoksen johtaja Väyrynen sanoi Jyväskylän Kesän väittelytilaisuudessa "Onko Suomen puolustusvoimat tarpeellinen", että on uskon asia tarvitaanko armeijaa vai ei. Näinhän se tietysti voi olla, mutta niin kauan kuin NATO ja Varsovan liitto uskovat olevansa tarpeellisia, on tämä asiointila meille suomalaisille raudanluja realiteetti. Väittelytilaisuudessa keskusteltiin myös puolustusmenojen kalleudesta,

jolloin peruslähtökohta unohtui. Sotilaallisessa maassa on armeija, jos ei ole niin vieras! Oma armeija on aina loudellisestikin edullisempi kuin vieras! Tämä on ensimmäinen fakta!

Merkittävää käydyissä SALT-ETYK- sekä MUURFAAMC-neuvotteluissa on ainakin tähän asti ollut, että niihin eivät idealistiset passiiviset osallistuneet ja että niissä juuri ensimmäisen kerran turvaneuvottelujen vuosisatojen mittaisen historian aikana ollaan saavutettu todellakin konkreettisia tuloksia. Tämän seikan mainitsee konfliktitutkija Joenniemi kirjassaan "Asevarustelu ja aseidenriisunta", johon myös Väyrynen, Hanja ja Vesa ovat kirjoittaneet kirjoituksensa. Joenniemen ja Väyrysen asiallisuutta voidaan kiistää tämän kirjan suhteen tästä yksipuolisuudesta huolimatta. Se sijiaan muiden kirjoituksista käy selväksi ilmi, kuten heidän lähdeviitteistäänkin etteivät he tiedä, mitä kirjoittavat.

Sotilasasioiden täydellinen tuntemattomuus ja ymmärtämättömyys johtavat siihen, että heidän sekä aseiden että muutenkin sotilaallisten kysymysten arvioimisensa on naiviudessaan suorastaan lapsellista ja näiden perusteella tehdyt johtopäätökset asiallisesti täysin epärealistisiltä ja arvottomia! Tämä selittää osaltaan sen miksi länsimainen passifismi oli Hitlerin paras liittolainen ennen lännen sotaretkeä, ja miksi kaikkia kansainvälisiä sopimuksia, jotka on tehty sodan kauhujen lieventämiseksi, on rikkottu. Toisessa maailmansodassa ei käytetty kaasua, koska kaikki olivat valmiina tautuneet siihen ja koska kaasua käytettiin mitään etua vaan pikemminkin halutaan

Voi niitä valtioita jotka luottivat tehtiin sopimuksiin! Utopistiseen idealismiin perustuneita sopimuksia, joiden motivaationa on "kauhean", "tuhoisan" tai "hivittävän" kieltäminen ei noudateta, jos kielletty ase tai menettely on tehokas. Realiteetteihin pitäytymällä voidaan kuitenkin lieventää niin sodan tuhoja kuin itse sodan uhkaakin. Tästä on osoituksena edellämainittu seikka: kaasua ei käytetty toisessa maailmansodassa — mutta Saksa olisi käyttänyt sitä aivan varmasti, jos sen vastustajat eivät olisi olleet valmistautuneita kaasusotaan ja Saksaa vastaan olisi käytetty kaasua, jos se ei olisi ollut valmistautunut kaasusotaan.

Rauha ja konfliktitutkimuskin näkyvät olevan niin vakavia asioita, ettei niitä saa jättää passifistien ajettaviksi eikä hoidettaviksi. Suomen turvallisuus on rakennettava tosiasioiden eikä toiveajattelun varaan. Maanpuolustustyö on realistista rauhantyötä!

JUHLAA JA ARKEA

Seurasin mielenkiinnolla viime kesäkuun neljäntenä televisiosta, miten meidän ammattitaitoiset toimittajamme olivat ottaneet huomioon arvokkaan lippujuhlan päivän vieton. Eivät olleet pojat sitä unohtaneet! Eivät toki. Uutisissa tuli lähes kaksi minuuttia valtakunnallisesta paraatista kuvaa. Muutapa sitten ei olutkaan. No tietenkin siellä ajankohittaisen kakkosen puolella oli joitain tölväisyjä siltakartoista ja tämän lehden omistavasta järjestöstä, mutta sellainenhan heillä kuuluu asiaan.

Television niin sanotut "uutiskriteerit" ovat sellaiset, ettei niitä tavallinen katseilija saata lainkaan ymmärtää. Muuan ystäväni kirjoittikin jokin aika sitten jutun otsikolla "Ovatko uutiset uutisia?". Tähän voisin aivan yksiselitteisesti vastata: "Eivät ole!" Kun monet sadattuhannet katseilijat odottavat näkevänsä ja kuulevansa jotain enemmän puolustusvoimain lippujuhlapäivästä, niin luulisi ammattitaitoisten toimittajien sitä tarjoavan.

Satuinpa seurueeseen, missä kerrottiin kaskuja vanhoista kenraaleista — ja kyläpä niitä tuntuikin olevan kosolti. Eipä läpää töppäilystä tietenkin syntyä juttuja, mutta vain tosi kulttuurihenkilöitä koskevat kaskut jäävät elämään.

Pappa Laatikainen oli muinoin vielä

nuorna miehenä ollessaan joutunut jollekin kurssille, jonka ohjelmaan silloisten näkemysten mukaan oli tietenkin kuuluttava myös ratsastusta. Pappa ei nuoruudessaankaan ollut mikään kaitaluinen, joten hevosen selässä istuessaan ratsastuksen opettaja kysyi häneltä:

— Mitenkäs se lihavan miehen perse kestää?

Hetkeäkään miettimättä pappa Laatikainen vastasi:

— Kun on kerran perseeks' ruvennut, niin saa luvan kestää!

Varusmiehillä näyttää nykyisin olevan runsaasti eräänlaisia luottamusvirkoja. Päivystäjän, apupäivystäjän ja erilaisten vartiomiesten lisäksi varuskuntiin on kuulemma ilmaantunut mm. työvoima-asiamiehiä ja opintoasiamiehiä. Koska en tunne näiden tehtäviä tarkemmin, on vain todettava, että ilmeisen tarpeellisia virkamiehiä ovat molemmat. Mutta onkohan vaara inflatioon? Jollei, niin saanen ehdottaa muutamia lisää.

Juniin ja busseihin voitaisiin sijoittaa matkustusasiamies, valvoamaan varusmiesten käyttäytymistä, sotilaskoteihin opastamaan niissä tapahtuvaa toimintaa kotiasiamies, iltalomia varten tulisi olla kaupunkiasiamies ja loput sitten olisivatkin pelkkiä sotilasasiamiehiä.

Tulipa tuttu, vanha eläkkeellä oleva eversti tapaamaan tällaista reserviläistä. Oli kiire. Piti saada viime tingassa valmiiksi juttu muutamaan toiseen arvokkaaseen julkaisuun. Pyysin anteeksi ja sanoin olevani varttitunnissa valmis.

Eversti pahoitteli aiheuttamaansa häiriötä ja ryhtyi tutkimaan omassa salkussaan olleita papereita. Naputtelin koneella tasaisesti 3000 lyöntiä puolessa tunnissa ja silleen. Yht'äkkiä alkoi selkäni takaa kuulua kuorsausta. Eversti siellä veteli tuttuun tyylinsä hirsiiä. Kun lopetin kirjoittamisen, hän heräsi.

— Kattos pirua, hän tokaisi, tuli mieleen nuo vanhat esikunta-ajat tuota koneen ratinaa kuullessani ja pakostakin silmät lupsahdivat kiinni.

On muuten mielenkiintoinen tutkimus tuo varusmiesten mielipiteitä puolustusvoimista koskettava asiakirja. Vapaa aika ja sen vietto ovat aina tietenkin päällimmäisinä samoin päivärahat. Sen sijaan nämä eivät niinkään vaikuta viihtyvyyteen puolustusvoimissa. Siinä on tärkeimmässä asemassa koulutus, sen laatu, mielekkyys ja ymmärrettävyys. Sietääpä painaa mieleen itsekunkin. □

KADETTI ROBERT MAGNUS TIGERSTEDTIN PÄIVÄKIRJA VUOSILTA 1823—1832

Kadettikoulun aloittaessa toimintansa Haminaassa vuonna 1821 tuli koulun yhteydessä toimineen alkeiskoulun oppilaaksi 13-vuotias nuorukainen Robert Magnus Tigerstedt vuonna 1823. Opiskeltuaan tässä Gripenbergin johtamassa oppilaitoksessa kolme vuotta Tigerstedt siirtyi oppilaaksi varsinaiseen kadettikouluun 13.3.1826, mistä hän valmistui upseeriksi kuusi vuotta myöhemmin. Palveltuaan upseerina Venäjällä lähes koko palvelusajansa Tigerstedt erosi palveluksesta everstinä vuonna 1868.

Robert Magnus Tigerstedt aloitti päiväkirjamerkintänsä saavuttuaan oppilaaksi alkeiskouluun ja lopetti ne vuonna 1855. Päiväkirja ei ole kuitenkaan säilynyt täydellisenä, vaan siitä puuttuvat merkinnät joiltakin vuosilta (mm 1827). Saattaa olla, että puuttuvat osat ovat kadonneet ajan kuluessa.

Alkuvuosien merkinnät ovat yksityiskohtaisia, ja päivittäisille tapahtumille on varattu runsaasti tilaa. Täten on mahdollista saada hyvä kuva kadettikoulun alkuaikojen tapahtumista Haminaassa, koska 1820-luvulta on säilynyt vain muutamia alkuperäisiä oppilaiden päiväkirjaan rinnastettavia dokumentteja. Asiahan on aivan toisin seuraavalla vuosikymmenellä. Oppilaan näkökulma poikkeaa hyvinkin paljon virallisten asiakirjojen antamista tiedoista, joten päiväkirja antaa runsaasti uutta tietoa kadettikoulun sisäisestä elämästä.

Nuoren kadetin kohdattua ensi rakkautensa Minette Wreden kanssa vuonna 1824 päiväkirjamerkinnät siirtyvät kuvaamaan entistä enemmän nuoren rakkauden, erossaolon omaisista ja mustasukkaisuuden tuottamaa tuskaa. Kadettiajan tapahtumat alkavat tällöin jäädä taustalle merkintöjen samalla lyhentyessä.

Upseeriksi valmistumisen jälkeen päiväkirja muuttuu päivittäisten tapahtumien muistiin merkitsemiseksi kalentereihin, kunnes merkinnät loppuvat vuonna 1855.

Puutteistaan huolimatta Robert Mag-

nus Tigerstedtin päiväkirja antaa hyvän ja mielenkiintoisen kuvan kadettikoulun alkuajan tapahtumista, opetuksesta, opettajista, vapaa-ajan vietosta sekä seuraelämästä 1820- ja 1830-luvulla.

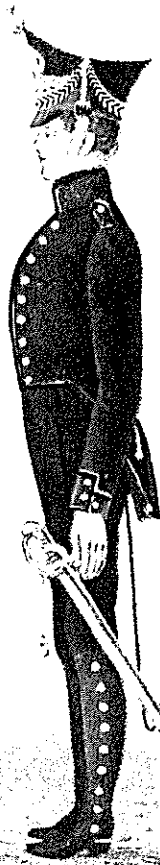
Lienee mielenkiintoista tarkastella tätä päiväkirjaa, joka alkaa merkinnällä "Var god och se icke i denna lilla bok" poimimalla siitä muutamia tapahtumia. Tosin vasta tutustuminen koko päiväkirjaan antaa täydellisen selvyyden kirjan todellisesta arvosta.

KADETTIKOULU ALKAA v 1823

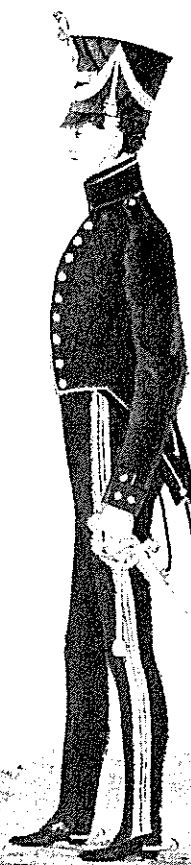
Saavuin Haminaan 2.4.1823 — juuri kun oli perustettu alkeiskoulu Suomen nuorisolle kadettikoulua varten.

Erosin ensimmäisen kerran elinajanani äidistäni, sisaristani ja muista omaisistani jutulintänne missä minulla ei ole ainuttakaan tuttavaa. Ah! Tosin vanhin veljeni on kadetti, mutta hänen kanssaan sain minä olla harvoin yhdessä. Ei ollut sallittua mennä uks koulun portista. Vain ruokatuntisin voin nyökätä hänelle. Sunnuntaisin hän tuli luokseni. Olimme iloisia, ja vietimme hauskoja hetkiä yhdessä, mutta nämä hetket olivat niin harvinaisia.

Tulin Haminaan, koska äidin mielestä Porvoossa ei ollut mitään oppimista. Opettajani vaihtui näet joka vuosi. Asuin silloin erään kimnaasilaisen luona, ja muutin aina välillä toisen luo. Nyt tämä ei käynyt enää päinsä. Täällä on

HAAPANIEMI
1812

KADETTUNIFORMER.
FREDRIKSHAMN
1820

FREDRIKSHAMN
1831

kaikki vapaata! koulutus ja kasvatus ei maksa mitään. Tulin tänne 13,5 vuotiaana. Minua vaivasi usein koti-ikävä, minkä takia jouduin sairaalaan. Sain mennä kotiin 20.6. Vietin siellä 6 viikkoa. Luin loman aikana ranskaa kapt Spårelle ja venäjää luutn Martinaulle.

Menin Haminaan 31.7. Opetus alkoi. Tunnit tulivat ikävimmiksi ja ikävimmiksi. Varsinkin kaikki luutnantti Gripenbergin tunnit.

Luutnantti Gripenberg oli ilkein kaikista opettajista. Hän määräsi meille arestia pienimmistäkin syistä. Hänen alaisenaan oli luutnantti Tavaststjerna kuvernöörinä, joka oli itse kunnan mies, mutta Gripenberg piti häntä silmällä. Kun T. ei rangaissut meitä, niin hän sai nuhteita Gripenbergiltä.

Ei mennyt tuntiakaan, ettei hän rangaissut jotain meistä. En ollut ystävä hänen kanssaan. Minua hän rankaisi kelpoilalla. Kun tulin kotiin rangaistus-todistus mukana, äitini tuli hyvin surulliseksi. Kerrotuani hänelle, mistä minua oli rangaistu, hänen mielestään ne olivat sellaisia tekoja, joita ei kukaan vilkas poika voi välttää. Näin ollen äitini

antoi minulle anteeksi.

Lopulta Gripenberg tuli niin ankaraksi meille, että hän rankaisi meitä kaikkia yhden asemasta. Ts. niin pian kun joku meistä teki jotakin, me kaikki saimme seisoa kaappiemme edessä liikukumattomina klo 6:sta klo 1/2 9:ään. Hän herätti meissä kaikissa ikuista vihaa itseään kohtaan. Me kunnioitimme häntä vain pelosta.

MATEMATIIKKA VAIKEAA

Julkinen tutkinto joulukuussa vuonna 1824 kesti meille 2 päivää ja kadeteille neljä päivää. Parhailla alkeiskoulun oppilailla oli mahdollisuus päästä kadettikouluun.

Vuonna 1825 toisella luokalla on erittäin työteliästä aamusta iltaan. Varsinkin matematiikka oli vaikea oppiaine. Sen opettaja Nymander oli niin hidas, että hän ehti harvoin käsitellä tunnin aiheen ja sitä vähemmän kerrata opetettua.

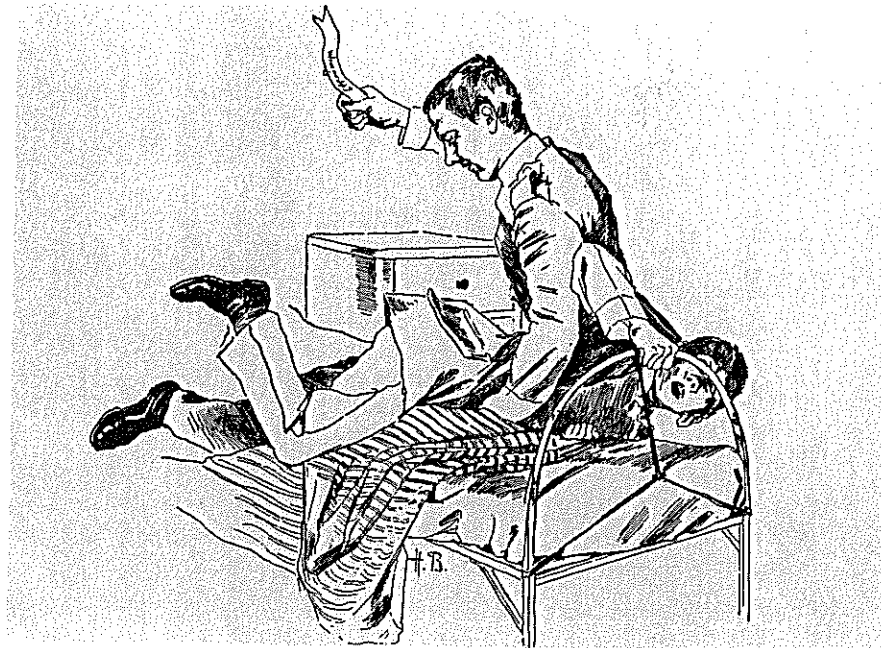
Tänä lukukautena emme saaneet mennä kaupunkiin enää kadettialluupseerien kanssa, jotka valvoivat mei-

dän käyttäytymistämme. Tämän kielsi nimittäin luutnantti Gripenberg.

KADETTIEN LAKI

Vuonna 1826 muutimme kadettikouluun. Pääsin 2.osastoon, jossa Boije ja Haartman olivat aliupseereina. Boije oli hyvä ja esimerkillinen poika, joka aina neuvoi minua. Oltuani muutaman päivän kadettina sain kuulla kadettien laista eli sopimuksesta. Kahdeksan valittua toveria piti lakia hallussaan. Laki on hyvin ankara, jollainen sen täytyykin olla kyttäkseen pitämään 60 nuorukaista hallinnassa. Alussa oli hauskaa, koska täällä oli enemmän vapaata kuin alkeiskoulussa. Täältä saa mennä kaupungille klo 4 ip:llä, jolloin saa tavata tuttujaan. Niitähän minulla on täällä vähän.

Oberg oli priimus. Oli myös pidettävä silmällä tovereita, että he lukivat läksynsä hyvin. Se, joka ei lukenut hyvin, joutui jonkin vanhemman kadetin valvontaan, ja joutui siten huoltajansa oppilaaksi. Orreus oli silloin parhain 1. luokalla. Hän oli hyvin ankara meidän vastatulleiden kanssa, niin että meidän piti

Kadettialupseerit saivat rangaista nuorempia jopa lyömällä näitä läkkipellinpaloilla.

aina lukea läksyjämme.

Gripenberg kielsi suurinta osaa entisiä oppilaitaan käymästä koulussaan. Hän pelkäsi, että nämä turmelisivat hänen kultapoikansa.

PÄIVÄKIRJAPOIMINTOJA

2.4.1830: Ugglan sai kotoaan kirjeen, että hänen isänsä oli kuollut. Johtaja ei antanut hänen kuitenkaan matkustaa kotiin ennen pääsiäistä.

10.4.1830: Minut ylennettiin aliupseeriksi 2. osastoon.

8.8.1830: Kenraalikuvernööri oli täällä klo 5 ip:llä. Hän piti paljon koulusta. Hän sanoi, että Hänen Majesteettinsa tulee vierailulle tänne.

13.8.1830: Tänään olimme kaikki puukeutuneina klo 5 aamulla. Klo 1/2 9 hän tuli ja kulki koulun läpi muutamassa

minuutissa. 3. luokassa hän oli kysynyt, luemmeko me tykistöoppia. Hän ajoi pois koulusta klo 10.

23.8.1830: Iltapäivällä oli maisteri Bönendorffin tunti klo 2-3. Hän syytti minua, että olin nauranut hänelle. Sain siitä arestia 2 viikkoa.

20.9.1830: Bold antoi 14 vuorokautta arestia, koska minulla oli Minnien kirje luokassa.

25.11.1830: Tentit alkoivat tutkintoa varten.

10.12.1830: Tutkinnot päättyivät.

9.2.1831: Julistettiin laki, että "useimpien toverien tahto on laki".

19.9.1831: Johtaja kielsi minua menemästä kaupungille koko lukukautena. Olin menossa kaupunkiin hattu kädessä.

3.12.1831: Tutkinto alkoi luutnantti Kaptchenkoffille. Lukemista varten saatiin nousta klo 3 ja joskus jopa klo 2

yöllä.

4.12.1831: Kauan odotettu kernaallad-jutantti Nejdhard tuli kouluun. Hänelle piti esittää äksiisiä ja hän kehui meitä vaikka meillä oli ollut edellisen kerran ki-vääri kädessä vuosi sitten.

Iltapäivällä oli 6. luokan tutkinto hänelle venäjässä, ranskassa, saksassa, linnoitus-opissa, tykistössä, ja strategiassa. Kuu-lustelut menivät jokseenkin hyvin, ja ne päättyivät klo 1/2 7 ip:llä. Hän toivotti meidät tervetulleeksi Pietariin ja lähti pois.

9.12.1831: Tutkinto päättyi. Menin sen jälkeen sairaalaan vähän lepäämään.

19.12.1831: Johtaja sanoi, että 6. luokkalaisten ei tarvitse olla tänään palveluk-sessa. Se oli suuri ilo, koska nyt sai olla kotona lähes 3 kuukautta.

13.2.1832: Korkein luokka ylennettiin upseereiksi. □

ARVO WESTERLUND OY

ANNANKATU 25 • 00100 HELSINKI 10 ☎ 640 001

Ajatuksia Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiöstä

MARTTI SUHONEN

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö on toiminut nykyisessä muodossaan neljännesvuosisadan ja kaiken kaikkiaan puoli vuosisataa. Tapauksen kunniaksi säätiön asiamies selosti Kylkiraudassa n:o 2/1974, mikä kyseinen säätiö on ja mikä mies sen perustaja oli. Kadettikunnan vuosikokouksessa 15.3.1975 säätiön hallituksen varapuheenjohtaja puolestaan piti puolen tunnin esityksen samasta aiheesta ennen kuin jakoi kuluneen toimintavuoden palkinnot. Kun nyt tosiaankin on kulunut neljännesvuosisata puheena olevan säätiön toiminnassa eikä mitään uudistuksia siinä näytä tapahtuneen, esitän asiasta oman mielipiteeni, jonka yritin saada julkisuuteen Kylkiraudan palstoilla jo 10 vuotta sitten. Yritykseni epäonnistui tuolloin, sillä kirjoitukseni katsottiin tietyissä piireissä tapahtuneen puolen vuoden viivytystaistelun jälkeen sopimattomaksi silloisiin ympyräihin ja niin se hisukseen siirrettiin mappi nollaan. Kir-

joitukseni vuonna 1964 oli sanasta sanaan seuraavanlainen.

KENRAALI HANNES
IGNATIUKSEN
KADETTISÄÄTIÖ JA NUORTEN
SOTATIETEEN
HARJOITTAJIEN KANNUSTA-
MINEN

Kylkiraudan numerossa 2/1964 on julkaistu kenraaliluutnantti O. Huhtalan Kadettikunnan vuosikokouksessa esittämä selostus Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön toiminnasta ja säätiön palkintojen sekä apurahojen jakamiseen liittyvistä perusteista. Tällaista selostusta on tervehdittävä tyydytyksellä, sillä kyseinen säätiö on valitettavasti jäänyt erityisesti nuoremmalle kadettiupseeristolle varsin vieraaksi siitä huolimatta, että sen sääntöjen mukaan erityisesti nuoria sotatieteen harjoittajia on palkinnoin kannustettava ja apurahoitettava (sääntöjen 7. §). Kun kenraaliluutnantti Huhtalan selostus ei käsitykseni mukaan kuitenkaan ole tyhjentävä, vaan antaa aihetta eräisiin reunahuomautuksiin säätiön sääntöjen valossa tarkasteltuna, sallittakoon tässä yhteydessä tuoda esille sellaisia näkökohtia, joissa noudatettu käytäntö ja säännöt eivät näytä olevan täysin sopu-soinnussa keskenään. Tämä tehtäköön vedoten kenraali Hannes Ignatiuksen omaan persoonaan, jota allekirjoittaneella ei tosin ollut kunnia tuntea,

mutta joka kenraaliluutnantti Huhtalan selostuksen mukaan reagoi heti julkisuudessa, jos jokin tärkeä asia hänen mielestään ei ollut kohdallaan.

MIKÄ ON SOTATIETEELLISTÄ?

Kenraaliluutnantti Huhtalan selostuksessa mainitaan, että Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön periaatteet ovat Ignatiuksen itsensä määrittämät ja niiden mukaan säätiö palkitsee Kadettikoulun käyneiden upseerien julkaisemia kirjoituksia ja teoksia. Säätiön julkaistujen ja kaiketi voimassa olevien sääntöjen¹⁾ 2. §:n mukaan kuitenkin säätiön tarkoituksena on kehittää maan väkiväen upseerikoulujen kadettiosaston käyneiden upseerien keskuudessa harrastusta sotatieteisiin ja sotilasurheiluun sekä... Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö vuosittain palkitsee kadettiosaston käyneiden upseerien parhaat esitetyt sotatieteelliset työt ja kirjoitukset, heidän parhaat urheilu-urituksensa sekä...". Sääntöjen ja kenraaliluutnantti Huhtalan selostuksen välillä on näin ollen käsitykseni mukaan se selvä ero, että säännöt nimenomaan puhuvat sotatieteellisistä töistä ja kirjoituksista, joita kenraaliluutnantti Huhtala ei jostain syystä esityksessään mainitse. Ainakin allekirjoittaneelle jääkin se käsitys, että

¹⁾ Oikeusministeriön vahvistamat 9.8. 1950

säätiön sääntöjä ei sen hallituksen piirissä noudatetakaan sellaisenaan, vaan niitä tulkitaan melko vapaalla tavalla. Tätä käsitystä nähdäkseni tukee tilasto viime vuosien palkinnoista, joka lyhykäisyydessään oman arvioni mukaan osoittaa seuraavaa.

Vuosina 1958-64 on Kykiraudassa julkaistujen tietojen mukaan palkittu yhteensä 36 teosta tai kirjoitusta (samalla teoksella saattaa olla useita kirjoittajia ja samalla kirjoittajalla useita yhdellä stipendillä palkittuja kirjoituksia), joista ainakin 20 on sellaista, ettei niitä käsittäkseni parhaalla tahdollakaan voida laskea sotatieteiden piiriin kuuluviksi. Luonnollisesti rajan vetäminen sotatieteellisen ja ei sotatieteellisen kirjoituksen välillä on vaikeaa, mutta edellä esitetyssä tilastossa tuskin suurta virhettä voidaan löytää. Tärkeää käsittäkseni sotatieteelliseen päämäärään pyrkivän kirjoittajan kannalta on se, että hyvin huomattava osa palkinnoista (sekä lukumääräisesti että palkintosummien suuruuden mukaan) on myönnetty vakinaisesta palveluksesta erossa oleville kadettiupseereille, joille kirjoittaminen on muodostunut ammatiksi ja joiden aikaansaannokset ovat lähempänä romaania tai novellia kuin sotatieteellistä tutkimustyötä. — Tällainen menettely säätiön palkintojen jaossa tuskin on ollut kenraali Hannes Ignatiuksen tarkoitus.

PALKITSEMISMAHDOLLISUUS SÄÄTIÖN ALOITTEESTA

Kenraaliluutnantti Huhtala mainitsee selostuksessaan, että palkintoja voi saada myös aikakauslehdissä tai vuosikirjoissa olleista tutkimusluonteisista kirjoituksista yms, kehittävästä katsauksista tai selostuksista jne. Tiedossani ei ole moniko kadettiupseeri on saanut mainituista kirjoituksista palkintoja, mutta todennäköiseltä tuntuu, ettei yksikään nuoremman polven kadettiupseereista ole päässyt niistä osalliseksi. Tämä ei ilmeisestikään johdu siitä, etteikö palkittamisen arvoisia kirjoituksia olisi esim. Tieteessä ja Aseessa tai Sotilasaikakauslehdessä julkaistu, vaan siitä, etteivät kirjoittajat ole tietäneet palkittamis mahdollisuudesta tai vaatimattomuudessaan ole rohjenneet yrittää.

Säätiön sääntöjen mukaan palkittavat kirjoitukset on lähetettävä seitsemänä (7) kappaleena säätiön hallitukselle. Tämä sääntöjen kohta ei voine sitoa hallitusta enempää kuin edellä esitetty kirjoitusten sotatieteellisyyttä koskeva kohdakaan. Näin ollen tuntuisi mahdolliselta palkita huomionarvoisia eri teoksissa tai lehdissä julkaistuja kadettiupseereiden kirjoituksia, vaikka niitä ei olisi arvostel-

Kenraali Hannes Ignatius.

tavaksi lähetettykään. Ehkä tällä tavalla säätiön säännöissä erityisesti mainittu nuorikin kadettiupseeristo pääsisi palkinnoista osalliseksi. Nuorelle upseerille palkinto — vaatimatonkin — nähdäkseni merkitsee huomattavasti enemmän sekä kannustavassa että taloudellisessa mielessä kuin jo keski-ikässä olevalle tai sen sivuuttaneelle ja taloudellisesti turvatussa asemassa olevalle.

NUORTEN KADETTIUPSEERIEN HARRASTUSTA LISÄTTÄVÄ

Arvokkaiden ja suuriarvoista työtä tekevien säätiöiden toiminnan käsittely arvostelevalle mielessä julkisuudessa on arkaluonteinen asia. On aina olemassa vaara, että tällainen kirjoittelu käsitetään väärin ja että sillä revitään enemmän kuin rakennetaan. Olen kuitenkin rohjennut tuoda julkisuuteen ajatukseni tietoisena siitä, etten suinkaan ole ainoa, jonka käsitykset poikkeavat Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiön hal-

lituksen kannanotoista. Säätiön säännöissä mainittu ja korostettu nuoren kadettiupseeriston harrastuksen lisääminen sotatieteellisen tutkimustyöhön on käsittäkseni niin suuriarvoinen asia, ettei ponnistuksia sen saavuttamiseksi pidä säästää. Vaikka lähettäisiinkin siitä, että tieteellinen työskentely on pyyteetöntä, jossa tulos on tekijälle tärkeämpi kuin työstä saatu taloudellinen hyöty, ei mielestäni voida vaatia sotatieteellisenkään tutkimuksen suorittamista virkaajan ulkopuolella ilman kohtuullista korvausta. Viime vuosina tosin kirjoitus palkkiot ja stipendit ovat ilahduttavassa määrin kohonneet, mutta siitä huolimatta sotatieteellisten tutkimustöiden palkkiosummat eivät läheskään vastanne siviili maailmassa vallitsevaa tasoa. Näin ollen tuntuisi perustellulta keskitää sotatieteelliseen tutkimustyöhön tarkoitettut stipendit ja apurahat juuri siihen liittyvien töiden kustantamiseen ja palkittamiseen.

Helsinki 18.8. 1964

Majuri

M Suhonen

VOIDAANKO SÄÄNTÖJÄ TULKITA?

Säätiön hallituksen varapuheenjohtajan selonteko Kadettikunnan vuosikokouksessa 15.3. 1975 oli ilmeisesti tarkoitettu julkiseksi vastaukseksi Kadettikunnan hallituksen hiljattain laatimaan muistioon. Kyseisessä muistiossa todettiin yhdistyksen vaikea taloudellinen tilanne ja toivottiin kadettiupseeristoa tukevien säätiöiden myönteistä ja ehkä nykymuodoista poikkeavaakin toimintaa Kadettikunnan hyväksi. Puheena olevan säätiön halukkuudesta mainitussa suhteessa jäi kyllä Kadettikunnan vuosikokouksessa kuullun selostuksen perusteella varsin omalaatuinen ja ehkä turhauttavakin jälkimaku.

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadet-

tisäätiön vuosikertomuksessa toimintavuodelta 1974 todetaan mm: "Säätiön sääntöjen edellyttämällä tavalla on myös vuonna 1974 tuettu upseeriuransa Kadettikoulussa alottaneiden upseerien myöhempää kirjallista julkaisutoimintaa, mikä viime vuosina on ensisijaisesti kohdistunut sotiemme sotilaallisten tapahtumien kuvaamiseen, kerrontaan ja taltiointiin myöhemmille sukupolville. Myös maamme historiaan liittyvien aikaisempien sotien tapahtumien kuvaukset ja suomalaisen upseerikoulutuksen historia ovat löytäneet tutkijansa."

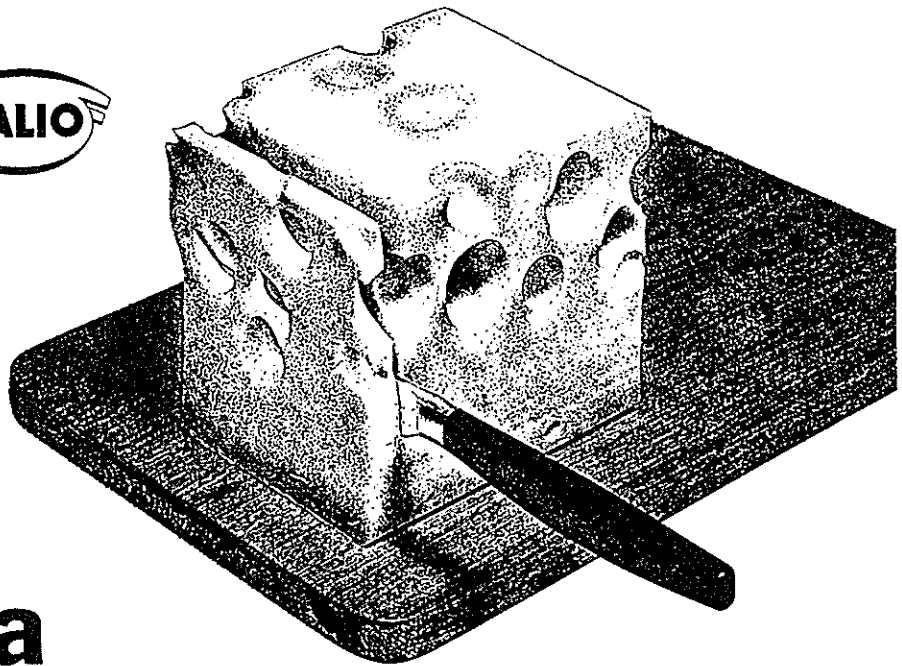
Haluumatta väheksyä niiden kirjailijoiden kykyä ja ahkeruutta, joiden "tukemiseksi" käsiteltävänä olevan säätiön hallitus on vuodesta toiseen palkinnot myöntänyt, tulee uudelleen ja uudelleen miettineeksi: "Tätäkö kenraali Hannes Ignatius rahaston perustaessaan tarkoiti?

Miten on tapahtunut se nuorien sotatieteen harjoittajien tukeminen, mikä seikka erityisesti sääntöjen 7 §:ssä mainitaan?"

Olen edellä kritisoinut puheena olevan säätiön hallituksen toimintaa sekä säätiön sääntöjen että sen perustajan oletetun mielipiteen muodostamaa taustaa vastaan. Säätiön viimeisimmässä vuosikertomuksessa väitetään toiminnan jatkuvan tarkoin vahvistettuja sääntöjä noudattaen. Sääntöjä näköjään kuitenkin voidaan tulkita eri tavoin. Tärkeintä kaiketi olisi, että tulkinta tapahtuisi todellisen tarkoituksiperän mukaisesti. Tässä suhteessa säännöt ja käytännön toteutus (tulkinta) ovat mielestäni pahasti ristiriidassa keskenään ts. säätiön palkinnoilla ei tueta sääntöjen tarkoittamaa toimintaa, vaan pääasiallisesti kokonaan muuta. □

VALIO

**energia- ja
suojaravintoaineita
herkullisimmassa muodossa
VALIOJUUSTOSTA**

RISTILAMMELTA PYHÄTUNTURILLE

Joskus viisikymmenluvulla kadettikurssit tapasivat patikoida Ristilammen leiriltä Pyhätunturiin katkaisten täten joskus hyvinkin rasittavan leirielämän mukavalla vaelluksella. Kadetti Jyri Paulaharju, 39. kurssi, sai tehtävän kirjoittaa omasta retkestään "muistelmat", mikä julkaistakoon nyt näin jälkikäteen kurssin 20-vuotispäivien merkeissä.

"Asento! Käännös oikeaan päin! Tahdissa mars." Ja niin aamu-uvsvassa lähti 39. kadettikurssi vahvennettuna jääkärijoukkueella tarpomaan kohti Pyhätunturia. Päivä oli se ensimmäinen kolmatta elokuuta, kellon näyttäessä kuutta. Retki kuului jo melkein perinteellisenä Kadettikoulun kesäleirin ohjelmaan. Sen tarkoituksena oli totuttaa tulevat upseerit erämaasodan vaikeuksiin ja tapoihin. Niinpä nyt nuorempi kurssi taivalsi tuota nelipeninkulmaista reittiä läpi nevojen ja metsien.

Matkan viisi ensimmäistä kilometriä pyyhällettiin pian, olihan tuo hyvää maantietä. Enijärven tienristeyksessä, samalla ensimmäinen taukopaikka, alkoi varsinainen korpiosa. Jo muutaman sadan metrin päässä kohdattiin puro, joita sittemmin ylitettiin kaikilla mahdollisilla tavoilla. Tästä luomasta selvittiin vanhan tukkirännin lahonneita niskahirsisiä pitkin. Ohitettiin suorareunainen Lattialampi. Seuraava vesistö, peilityyni Ruokolampi, herätti ansaittua huomiota. Etelän pojille oli uutta tällainen varhainen aamuhetki, korpilammen rannalla. Taustalla seistä sijottivat kynttilämaisiet kolvakuuset, kohosivat ylväät vaarat tavoitellen taivaan lakea.

Ruokolammen takana oli samanniminen vaara, ja sen kupeella levähdettiin jälleen. Tähän asti oli vilkas keskustelu ollut vallalla jonossa, mutta pianpa se-

kin tyrehtyi. Kuka mykistyi peräpohjan luontoon, kuka taas sammui selkoisiin. Oli Haarakummunnappa, oli lattia-nappa sekä monia nimettömiä avaria, vetisiä, vain suopursua ja nappilehtistä vaivaisenvarpua kasvavia nevoja.

Kiemurrellen tarpoi hiljainen miesjono Vianjoen reheviä rantamia ylöspäin. Ylimenopaikkaa sitä niin kaivattiin. Löytyipä sellainen viimeinkin, ja tumma metsäluoma poikitettiin komeasti polkusillan avulla. Metsäinen Lapalion vaara antoi jo aavistuksen vallitsevista korkeuseroista. Täällä oli komeita joulu-kuusiakin kuten eräs kadetti totesi. Kaikkea aikansa ja niinpä alkoi laskukin kohti Enijärven vetistä kannasta. Edessä jyrkät Vuonisvaara, vasemmalla monisaarinen Enijärvi, oikealla saraa puskeva laaja Pohkionaapa, alla hyllyvä, mustahetteinen neva, yllä luojan korkea taivaankupu. Siinä on oikeata erämaantuntua! Metsämiesten veret sai vielä liikkeelle ohi lentävät komeat komohanhet.

Ruokailutauon jälkeen Suinanpalolla jatkui jälleen patikointi. Nyt kuljettiin pieni mittakaavaisella tiedoiltaan jo vanhentuneella karttalehdellä. Ruokatulien vielä palaessa paikkaili mukana seurannut lääkäri ensimmäisiä hiertymiä. Komppaniaa muuten johti vuorollaan kukin joukkueista, joten jälkipään tunteisiin jokainen sai tuntuman.

Kirjoittaja mietteissään Lapin erämaassa.

Vähän Javarusta ennen putkahti jälleen eteen jokipahanen. Näyttipä siltä, että kopukka pitäisi koota, mutta löytyi viimehetkessä venekonseikosta. Ja parinkymmenen minuutin kuluttua Heinäperän nevan kahlaaminen jatkui. Javarusjoki ylitettiin pian tämän jälkeen, kaunis nopea juoksuinen virta luikerteli Suoponkijärvestä kohti saloa. Kaksi kertaa vielä ennätti minuuttiviisari kiertää kellon ympäri, monta "litsis-lätsis" askelta ottaa, ennenkuin yöpymiskäskey annettiin. Vanhan tutun Javarusvirran kal-

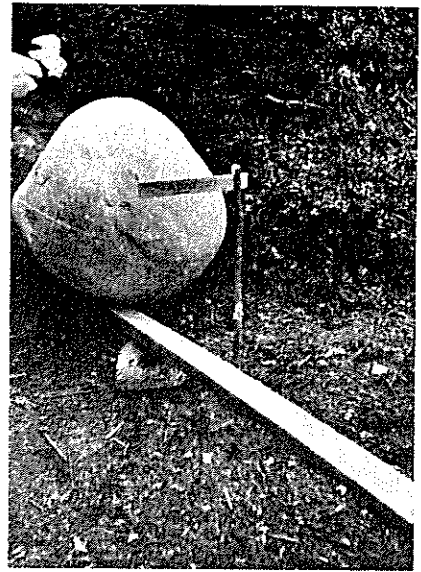
tailta kajahteli pian kirveiden kalke, ja kelovanhukset kaatua rojahtelivat. Laavut koottiin ja käsitulien hienosavu kohosi kuusten latvuksiin. Puolen neljättä peninkulmaa taittanut komppania valmistautui yöpuulle.

Hiljaisuus huudon kajahtettua, häiritsti salon rauhaa vain rakovalkeiden loimu ja tulivartion tassuttelu. Silloin tällöin kuukkeli valitteli yksinäisyyttään, taustana kuului joen pehmeä solina. Erämaa tuuditteli väsyneet miehet uneen.

Alkoi seuraavana aamuna kahdeksannella tunnilla matkan viimeinen osa, Pyhätunturille nousu. Ensinnäkin sauvottiin kuitenkin Javaruksen yli kopukoilla. Kukin joukkue oli rakennellut sellaisen, joten niitä oli yhtä monta mallia kuin tekijöitäkin, mutta kukaan ei silti kastunut.

Kymmenen tienoissa alkoi varsinainen kipuaaminen tuolle pyhälle tunturille. Ensinnäkin tuntui matkanteko helpolta, mutta kiviö karisti pois sellaiset luulot. Pohjoisrinteen jyrkät kurut selvitettiin melkein nelinkontin. Päästyämme vihdoin ylös palovartiankämpälle, oli koko ympäristö pilvessä, ei näkyvyyttä minnekkään eikä yhtään metriä. Kyllä harmitti! Tuntui, että koko taival oli ollut turhaa. Synkin mielin aloitettiin paluumarssi kohti asentoa.

Seuraava yö vietettiin jälleen tulilla, ennen hiljaisuutta pidettiin vielä pieni iltanuotio. Tunnelma oli korkealla huolimatta pilvisestä Pyhätunturista. Aamulla taipaleelle. Vanhaa jotosta, jälkeä,

Huumoriakaan ei leiriltä puuttunut. Teksti ilmoittaa, että "ase" on ladattu.

seuraten saavuttiin kymmenen tunnin marssin jälkeen Ristilammen leirille ja — saunaan.

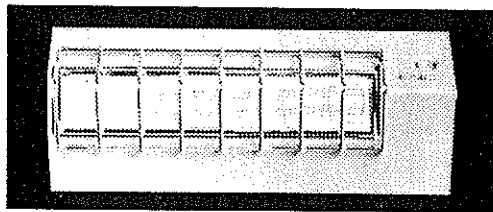
Niin oli taas yksi kurssi käynyt pyhällä tunturilla. Oli kävellä pätkinyt yli kahdeksan peninkulmaa kolmessa päivässä. Paljon oli opittu, sekä luontoa, että sen hyväksi käyttöä. Tämän retken rakotulien loimut tulevat liekehtimään mukanaolleiden muistoissa ja kannustamaan heitä työssään isänmaan hyväksi.

Kadetti J. Paulaharju

Todellista energiansäästöä suunnatulla säteilylämmöllä

Miksi lämmittäisitte enemmän kuin todella tarvitsette? Siirrettävät SBM-infrapunasäteilijät tuovat lämmön juuri sinne, missä sitä tarvitaan.

Monikäyttöiset SBM-lämpösäteilijät soveltuvat erinomaisesti esim. rakennus- tai konehallien, varikkojen ym. lisälämpöä tarvitsevien tilojen nopeaan ja tehokkaaseen lämmittämiseen. Merkittävä osuus lämmittämässä on myös laitteiden toimintavarmuus ja teho, jonka korkeaan hyötysuhteeseen eivät vaikuta ulkonaiset olosuhteet kuten tuuli tai veto.

Pieni, mutta tehokas Brasero-säteilijä on tarkoitettu työmaakoppien, työ-koneiden ohjaamojen ja muiden tilojen kohdelämmitykseen. Teho 1750 kcal/h, kulutus 150 g propania/h. Mitat: 35 x 10 x 11,5 cm. Laite voidaan asentaa vaaka-suoraan tai pystyasentoon. Kysykää lisää Tehokaasu Oy:stä.

Tehokaasu Oy

Helsinki, Karjalankatu 2 C, puh. 90-711 366, Tampere, puh. 931-645 166, Turku, puh. 921-402 220, Kuopio, puh. 971-13 111, Tornio, puh. 980-40 984

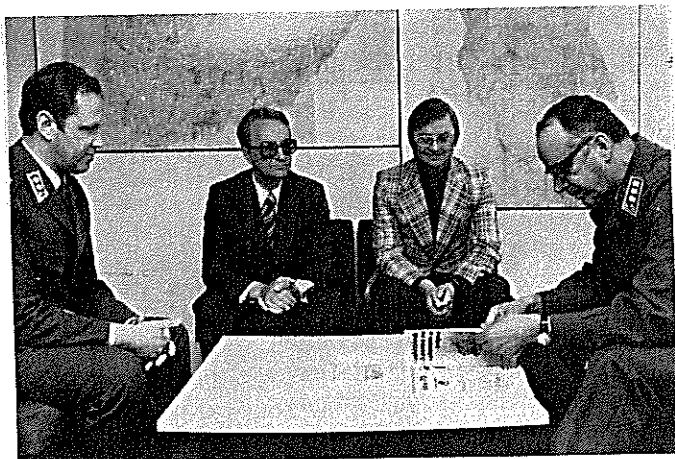
KYLKIRAUDAN 40-VUOTISPÄIVÄ

KYLKIRAUTA täytti viime touku-
kuussa 40 vuotta. Vuosipäivää vietettiin
20.5.

JuhlallisuuDET aloitettiin siten, että toi-
minnanjohtaja Reino Waris, päätoimit-
taja Martti Sinerma ja toimitussihteeri
Erkki Paukkunen luovuttivat juhlanume-
ron puolustusministeri CO Homénille.

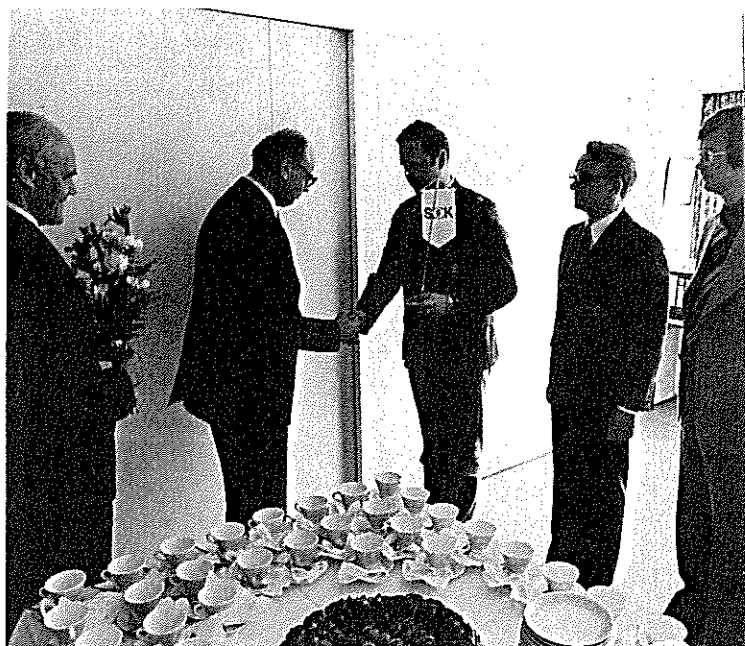
...Ja puolustusvoimain komentajalle, kenraali Lauri Sutelalle.

Päivän kunniaksi oli kadettikunnan toimistoon järjestetty
vaatimaton vastaanotto. Kuvassa vasemmalla Sotilasai-
ka-lehden onnittelet esittänyt ev Keijo Mikola ja oikealla
Reserviläisen päätoimittaja Topi Törmä tutustuvat juhlanu-
meroön.

Kylkiraudan ensimmäinen päätoimittaja, eversti "Motti-Matti" Aarnio selaili kiinnostuneena juhlanumeroa ja antoi muutamia hyviä neuvoja nykyiselle seuraajalleen.

SOK:n johtaja, kadettiveli Per Heinrichs toi Yhteishyvän päätoimittajan Seppo Simosen kanssa osuuskauppajärjestön viirin ja kukkakimpun.

Naiskauneutta tilaisuudessa edusti sotilaskotiliiton pääsihteerin lisäksi Viikkosanomien toimittaja Anneli Eskola, joka kuvassa keskustelee toimitussihteeri Erkki Paukkusen kanssa.

Suomen Sotilas saapui tilaisuuteen kokonaisen lahjasäkin kera. Oli kynttilää ja sen jalkaa. Lisäksi lehden juhlanumero koviin kansiin sidottuna vuodelta 1942, jolloin Suomen Marsalkka täytti 75 vuotta. Kuvassa oikealta toimitusjohtaja Kalevi Sipilä ja päätoimittaja Hannu Sinerma.

Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki
Ammattilaisen tapaat Skopissa Aleksin ja Milon kulmassa

Insinööritoimisto OY VESTO

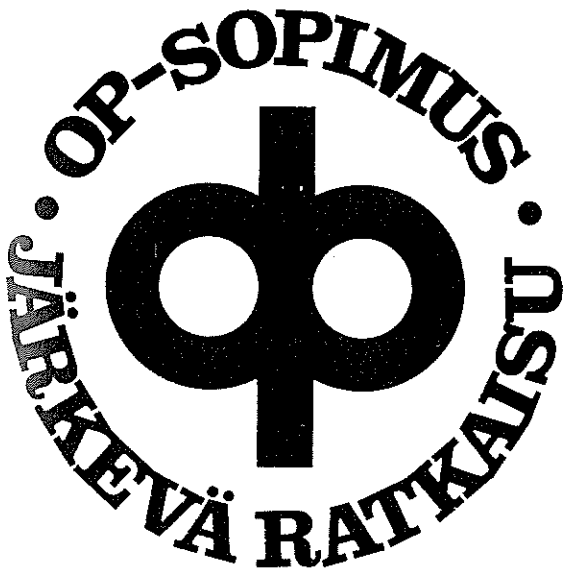
Urakoi kaikkia maa-, vesi- ja pohjarakennukseen liittyviä töitä ja rakenteita.

Henry Fordinkatu 5
00150 Helsinki 15
puh 90-11556

**Nyt saa
Costaricaa
3 sorttia!
K-kaupasta**

**MUISTA
VERENLUOVUTUS**

**ORION YHTYMÄ OY
LÄÄKETEHDAS ORION**

Helsinki

KADETTIKUNTA TOIMII

Turvallisuuspoliittisia seminaareja ja tilaisuuksia opettajille ja koulunuo-
risolle v 1974–75.

Kadettikunnalla on viime vuosina ollut yhdistyksen ulkopuolelle suuntautu-
vassa toiminnassa keskeisenä päämää-
ränä turvallisuuspolitiikkaan sisältyvän
puolustustahdon ja maanpuolustusval-
miuden kohottaminen yhteistyössä
maanpuolustus- ja kansalaisjärjestöjen
kanssa. Ensisijaisesti tämä toiminta on
kohdistunut opettajiin ja koulunuo-
risoon, joiden keskuudessa annetulla oi-
kealla maanpuolustustietoudella on py-
rity aikaan saamaan luonnollista maa-
perää maanpuolustustahdon synty-
miselle ja lujittamiselle. Tässä tarkoituk-
sessa on kadetti-piireittäin järjestetty tur-
vallisuuspolitiikan seminaareja ao aluei-
den opettajille ja maanpuolustusaiheisia
esityksiä kouluissa sekä informaatio- ja
tutustumistilaisuuksia varuskunnissa yh-
teistoiminnassa puolustusvoimien
joukko-osastojen ja maanpuolustusjär-
jestöjen kanssa.

Koulut ja paikalliset opetusalan vi-
ranomaiset ovat suhtautuneet myön-
teisesti tarjottuun apuun. Positiivinen
asennoituminen onkin ymmärrettävää,
sillä saavathan koulut tällä tavoin maan-
puolustusopetukseensa kaipaamiaan
alan asiantuntijoita.

Sanomattakin on selvää, että Kadetti-
kunta on kaikissa yhteyksissään tiukasti
noudattanut maamme turvallisuuspolitiik-
kassa virallisesti hyväksytyjä linjoja.
Seminaarit, näyttelyt ja vierailut ovat
saaneet osakseen runsaasti huomiota
myös julkisen sanan piirissä. Kansallisia
pyrkimyksiä arvostava lehdistömme on
kokonaisuudessaan antanut niille va-
rauksettoman tunnustuksensa.

Koska Kylkraudan lukijakuntaa var-
maankin kiinnostaa edellä selostetun toi-
minnan laajuus, esitetään alla poimin-
toja yhdistyksen toimistoon saapuneista
ilmoituksista:

Tilaisuus ja järjes- tävä kadetti-piiri	Osallistuneita opettajia	Koululaisia	Huom.
A. Seminaarit			
Helsinki	82		
Lahti	76		
Pirkka-Häme	5		
Kouvola	154		5200 näyttely- vierasta
Etelä-Karjala	118		
Hamina	80		
Kainuu	36		
B. Esitelmät (tms)			
Turku	350		
Pori	650		
Säkylä	270		
Pirkka-Häme	5	tuhansia	Keskustelu- tilaisuus opettajille
Etelä-Karjala	200	tuhansia	Turvall. pol:ilta opettajille
Vaasa	68	1000	
Kokkola	50	910	
Joensuu + kadetit	90	3500	
Helsinki		tuhansia	
Lahti		5.880	
Kouvola		2.655	
Mikkeli		1.130	
Savonlinna		3.560	
Kuopio		1.670	
Seinäjoki		tuhansia	
Kainuu		2.000	
Lappi		500	
Yhteensä	2.234	24.285	

Ylläolevat luvut eivät kuitenkaan
kerro koko totuutta maanpuolustusti-
laisuuksien osanottajamäärästä, koska
niiden tilastointi on ollut valitettavan
puutteellista. Tämän huomioonottaen
voitaneen liioittelematta arvioida, että
erilaisiin Kadettikunnan järjestämiin
maanpuolustusaatteellisiin tapahtumiin
on vuosina 1974 ja 75 osallistunut vä-
hintään 3.500 opettajaa ja 35.000 koulu-
laista. Saavutetut tulokset ja eri muo-
doissa saatu toiminnan arvostus ovat
rohkaisseet Kadettikuntaa painokkaasti
jatkamaan tällä maanpuolustusta tuke-
valla työsarallaan. Vuosittain osaltaan
uudistuvan ja kehitysvaiheesta toiseen
nopeasti siirtyvän koulunuo-
rison piirissä tältä toiminnalta vaaditaankin jatku-
vuutta ja jokahetkistä ajankohtaisuutta.

Toiminnanjohtaja

Kadettikunnan jäsenten merkkipäiväluettelo 1976

Seuraavassa Kylkraudassa jul-
kaistaan merkkipäiväluettelo yh-
distyksen jäsenistä, jotka vuoden
1976 aikana täyttävät 80, 75, 70,
60 tai 50 vuotta. Niitä, jotka eivät
halua syntymäpäivätietoaan jul-
kisuuteen, pyydetään ilmoitta-
maan siitä Kadettikunnan toimis-
toon 15.11.1975 mennessä.

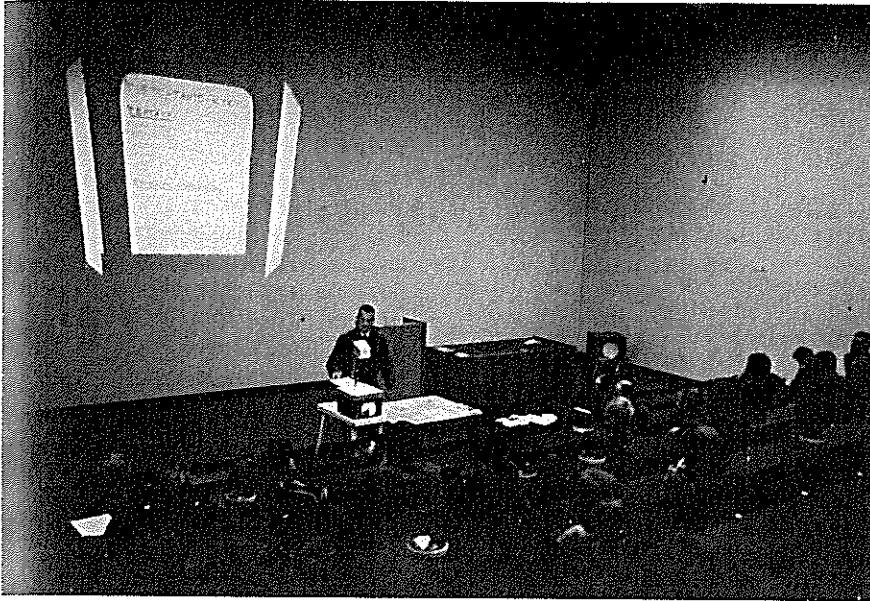
Toiminnanjohtaja

Kadettikunnan yhteistyökokoukset syksyllä 1975

Toimintasuunnitelman mukaisesti
toimeenpannaan alueellisten tur-
vallisuuspoliittisten seminaarien ja
muiden maanpuolustusaatteellisten
seminaarien ja muiden maan-
puolustusaatteellisten tilaisuuksien
järjestämisvalmiuden tehos-
tamiseksi yhteistyökokoukset ka-
detti-piirien maanpuolustus- ja
opettajajärjestön ja paikallisten
kouluviranomaisten edustajille
Mikkelissä 27.10.1975 (Itä-
Suomi)
Oulussa 31.10.1975 (Pohjois-
Suomi)
Tampereella 3.11.1975 (Länsi-
Suomi).

KADETTIPIIRIEN TOIMINTAA

Kadettikunnasta tietoa jalkaväen kapteenikurssille.

Kapteenikurssin viimeisellä viikolla pidettiin oppilasupseerien itsensä toimesta tilaisuus, jonka tarkoituksena oli tarjota ideoita vietäväksi kadetti-piireihin. Ohjelma rakentui kolmen teeman ympärille: 1) esitelmä- ja keskustelutilaisuus koululaisille tai opettajille 2) maanpuolustustilaisuuden järjestäminen varusmiehille ja 3) lehteen kirjoittamisen tekniikka.

Ensimmäisestä aiheesta kertoi ylil P Kouri värikkääseen tapaan. Kokeuksiinsa viitaten hän kehotti valmistelemaan kouluilla pidettävät tilaisuudet aina henkilökohtaisesti paikan päällä, koska kirjalliset kyselyt unohtuvat helposti. Koululaisille on puhuttava konkreettisesti, fakkisanastoa välttämättä. Heille on tarjottava täsmällistä tietoa ei aatetta. Kysymysten tekoon on varattava aikaa jopa puolet koko esityksen ajasta. Lopuksi hän kertoi Haminan Kadetti-piirin opettajille järjestämästä maanpuolustusillasta ja sen saamasta innostuneesta vastaanotosta.

Ylil P Suutarinen on ollut lukuisia kertoja RAUK/KaiPr:n oppilaskunnan ja Kainuun Kadetti-piirin "maanpuolustus-iltapäivän" yhtenä junailijana. Hän kertoi varusmiesten esittäneen joka kerta runsaasti mielenkiintoisia kysymyksiä. Esityksessään hän korosti kuitenkin sitä,

että jokaisen koulutustilaisuuden on aina samalla oltava maanpuolustustahtoa kohottava tilaisuus. Kadetti-piirin tehtävänä on jäsenistönsä asennekasvatus, jotta osaisimme käyttää vaikutusmahdollisuutemme siten, että varusmiesten maanpuolustusasenteet kehittyvät myönteisesti. Näin ei valitettavasti aina ole asian laita.

Tilaisuuden kolmannessa osassa antoi ylil M Haavisto käytännön ohjeita lehtikirjoittelusta. Kohteina olivat lehdistön seuranta, vastineen laatiminen, kirjoituksen laatiminen sellaiseksi, että se julkaistaan (ja luetaan), lähetekirjoitus, otsikon ja väliotsikoitten käyttö, nimimerkin tai nimen käyttö.

Ennen tilaisuuden alkua oli oppilasupseereille jaettu tiedote, jossa kerrottiin Kadettikunnan tehtävästä ja annettiin kymmenen kohdan ohjelma nukahattaneen kadetti-piirin toiminnan vilkastuttamiseksi.

Jäämme mielenkiinnolla seuraamaan yhden tunnin mittaisen tietoisuuskulokseja kadetti-piirien vilkastuvana toimintana.

Martti Haavisto

Turvallisuuspolitiikan Seminaari Kajaanissa

Kainuun Kadetti-piiri järjesti yhdessä Kajaanin eräitten kouluopettajien kanssa turvallisuuspolitiikan seminaarin Kainuun Prikaatissa 3.—4. huhtikuuta. Osanottajiksi oli kutsuttu Kainuun alueen

- lukioiden historian ja maantiedon lehtorit
- peruskoulun yläasteen historian lehtorit
- kuntien kansalaistaidon ohjaavat opettajat
- ammatillisista kouluista ja opistoista kustakin yksi opettaja sekä
- Kajaanin opettajanvalmistuslaitoksen opettajien ja opettajiksi valmistuvien edustajia.

Lisäksi oli mukana sotilaita, osanottajamäärän noustessa kaikkiaan 36:een. Ensimmäisen päivän ohjelmaa seurasi Oulun lääninhallituksen kouluosaston ja yleisen osaston edustajat kouluneuvos Kokkosen johdolla.

Seminaarissa käsiteltiin turvallisuuspolitiikkamme kokonaisuutta paneutuen erityisesti maanpuolustuksemme taloudellisen, sotilaallisen ja väestönsuojelun sektoreiden ajankohtaisiin kysymyksiin. Ryhmätöiden tavoitteena oli tuottaa toteuttamiskelpoisia ideoita turvallisuuspolitiikan kouluopetuksessa käytettäviksi. Seminaarin avauspuheenvuoron käytti Oulun lääninhallituksen kouluosaston johtaja, kouluneuvos L Kokkonen. Avaussanojen jälkeen esitteli Kainuun Prikaatin komentaja, eversti E Koivisto seminaarin työskentely-ympäristöä, Kainuun Prikaatia.

Varsinainen seminaarin ohjelma käynnistyi kadetti-piirin puheenjohtajan, majuri J Kaarnolan alustuksella turvallisuuspolitiikkamme päämääristä ja keinoista. Seminaarin erityisaiheiden alustajiksi oli saatu Helsingistä kaksi alansa ilmeisestikin parasta asiantuntijaa.

Taloudellisesta maanpuolustuksesta ja sen opetuksesta alusti Puolustustaloudellisen suunnittelukunnan toimistopäällikkö dipl ins V Haukilahti. Väestönsuojelun käynnissä olevista uudistuk-

sista sekä alan opetusmateriaalista ja sen käytöstä kouluopetuksessa alusti (tuolloin väestönsuojelun ylitarkastaja, nythän virka on muuttunut pelastustoimen alalle), varatuomari E Hyvärinen.

Ensimmäisen päivän päätteeksi jaettiin työryhmät ja näille tehtävät. Toisena päivänä alusti majuri J Kaarnola sotilaallisesta maanpuolustuksesta sekä sen opetuksesta kouluissa. Tämän jälkeen tutustuttiin käytössä olevaan alan oppi-

materiaaliin (mm Kadettikunnan rainaturvallisuuspolitiikasta, Vss-raina, koulukirjat).

Ryhmätöihin paneuduttiin iltapäivällä ja kuultiin myös ryhmien raportit, jotka kirjattiin. Raportit sekä muu seminaarin aikana syntynyt aineisto monistettiin ja toimitettiin osanottajille myöhemmin postitse. Luentorungot jaettiin monistena alustusten yhteydessä.

Kokemuksina tästä yrityksestä voidaan todeta mm, että

- tällaisten tilaisuuksien tarve koettiin opettajien taholla hyvin voimakkaana,
- osanottajien määrä sekä koostumus vaikutti sopivalta,
- opettajilla on vaikeuksia palkallisen ajan saamisessa tällaisiin tarkoituksiin
- opettajat joutuvat useimmiten palkkaamaan itse sijaisen tällaisissakin tapauksissa (tosin eri kunnissa viranomaiset suhtautuvat eri tavoin),
- em syistä johtuen seminaarit tulisi järjestää joko yhden iltapäivän ja illan tai perjantai-iltapäivä–lauantai pituisena tapahtumana,
- opettajien mukanaolo valmisteluissa on välttämätöntä,
- läänin kouluosaston mukanaolo toteutuksessa on niinkään välttämätöntä (tässä tapauksessa mm kouluosasto lähetti kunnille omalta taholtaan kirjelmän, jossa suositeltiin seminaariin osallistumista).
- seminaarin tuloksena on oltava konkreettista aineistoa, jota osanottajat voivat käyttää hyväkseen omassa opetustyössään.

Kaiken kaikkiaan Kainuussa ollaan tyytyväisiä sekä osanottajien että järjestäjien taholla viime kevääseen seminaariin. Täällä todetaan vain entisen pirttihirmin tapaan että ”tämä ei jää tähän” ja ”tästä puhutaan vielä”.

J Kaarnola

TURVALLISUUSPOLITIikka Satakunnan Kadettiupseereille

Säkylän Kadettiipiiri kutsui 15. p:nä toukokuuta Satakunnan alueella palveluksessa olevat ja evp-jäsenet vierailulle Porin Prikaatiin. Vierailuun osallistui myös edustajat Pirkka-Hämeen Kadettiipiiristä, maj evp Kaarlo Tuurna ja ye-evil evp Pentti Silvast. Tilaisuutta kunnoitti läsnäolollaan Lounais-Suomen Sotilälänin komentaja kenrl Urpo Levo. Osanottajia oli kaikkiaan 53 kadettiveljeä etupäässä Turun, Porin, Niinisalon ja Säkylän alueelta.

Tilaisuus alkoi iltapäivällä klo 15.00 kokoontumisella elokuvasaliin, missä Porin Prikaatin komentaja ye-eversti

Jukka Suviniemi lausui vieraat tervetulleeksi. Porin Prikaatia esitteli rainakuvin Säkylän Kadettiipiirin puheenjohtaja kapteeni Veikko Levander. Maj evp Tuurna ja ye-evil Silvast toivat Pirkka-Hämeen kadettiveljien terveiset ja lahjoittivat prikaatille harvinaisen ”Pirkan koivun”. Koivun istutuksen jälkeen virkistyttiin uimalla ja saunomalla kuntotalossa.

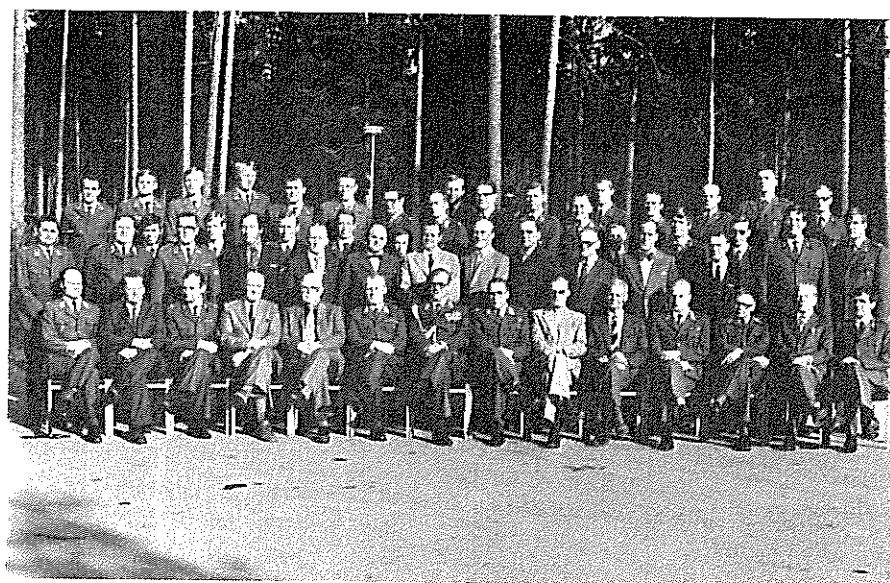
Vierailua jatkettiin upseerikerholla, missä illan teemaa ”Puolustuskysymys tänään ja huomenna” käsiteltiin arvovaltaisten esitelmänpitäjien alustusten pohjalta. Ensimmäisessä alustuksessa Kadettikunnan valtuuskunnan jäsen, everstiluutnantti Alpo Fasta käsitteli Kadettikunnan toimintaa tuoden esille voimakkaasti henkisen maanpuolustuksen merkityksen sen toiminnassa. Evp-jäsenten keskuudessa alustus sai aikaan monia kysymyksiä, joihin puheenjohtajana toiminut everstiluutnantti Fasta vastasi asiantunteuksella.

Seuraavassa alustuksessa ye-eversti Aimo Pajunen loi katsauksen ”Suomen puolueisiin ja puolustuskysymyksiin sekä puolustusvoimain kehittämiseen”. Alustuksessaan eversti Pajunen käsitteli hyvin seikkaperäisesti eri puolueiden ohjelmia varsinkin puolustusvoimia koske-

Pirkka-Hämeen edustajien lahjoittaman ”Pirkankoivun” istutus. Kuvassa lahjoittajat ye-evil Pentti Silvast ja maj Kaarlo Tuurna (S. KadK) sekä Säkylän Kadettiipiirin edustajana nuorimman kadettikurssin luutnantti Heikki Norri.

vilta kohdilta. Paljon keskustelua sai aikaan alustuksessa käsitelty aihe puolustusvoimien kehittämisestä. Tunnin keskustelun jälkeen päästiin kolmanteen alustukseen "Sotilaallinen puolustusjärjestelmä ja eri puolustushaarojen esittely". Alustuksen pitäjä ye everstiluutnantti Klaus Saarenheimo käsitteli evp-jäsenille uutta alueellista puolustusjärjestelmäämme sekä eri puolustushaaroissa tapahtuneita muutoksia. Edellisen alustuksen tapaan käytiin vilkas ja mielenkiintoinen keskustelu.

Iltapalan aikana piti Porin Prikaatin komentaja ye-eversti Jukka Suviniemi esitelmän "Pohjois-Eurooppa sotilasliittoutumien voimakentässä. Sotilaspoliittinen tilannekatsaus". Esitelmässään eversti Suviniemi mm. totesi Pohjois-Euroopan strategisen merkityksen suurenevan Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton väivasto-ohjelmien toteutuessa. Muurmanskin alueella on tärkeä merkitys Neuvostoliitolle Atlannille avautuvien meriyhteyksien satama-alueena. Norjan mannerjalustan öljylöydöt lisäävät talous- ja sotilaspoliittista kiinnostusta Pohjois-Eurooppaa kohtaan. Nämä tekijät tulevat vaikuttamaan myös yhä

enemmän Pohjoismaiden puolustuspoliittisiin ratkaisuihin.

Päätöspuheenvuoron piti kadetti n:o 2501 LSSI:n komentaja kenrall Urpo Levo. Aluksi hän kiitti kutsuttujen puolesta prikaatin komentajaa ja Säkylän

Kadettiipiiriä järjestetystä tilaisuudesta. Kenrall Levo käsitteli päätössanoissaan erityisesti kadettiupseerien tärkeää asemaa nykyisessä yhteiskunnassa ja toivoi, että entistä enemmän vastaavallaisia yhdessäoloja voitaisiin järjestää. □

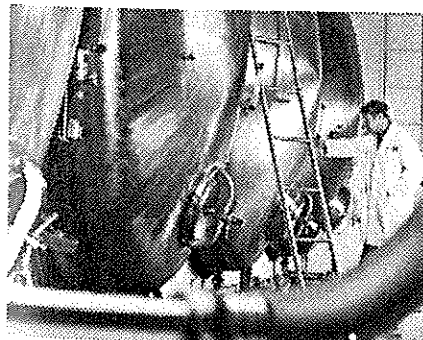
Tekniikantekijä

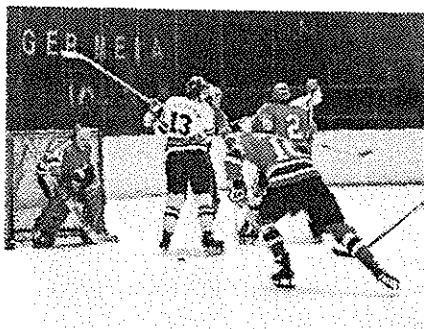
Tarvitaan muitakin johtoja kuin lennonjohto Helsingin lentoaseman sähköistämiseen Hankkija on käyttänyt tonneittain kojeita ja tarvikkeita sekä paljon ammattitaitoa. Maan suurimman sähköurakoitsijan, Hankkijan, muita työnäytteitä ovat esim. Pääjärven metsätalokeskus ja Finlandia-talo. Uusin aluevaltaus on Suomessa rakennettavien öljynporauslauttojen sähköistämisen.

Odotettavissa lämpöä, vettä ja raitista ilmaa Lämpö-, vesi- ja ilmastointialalla Hankkija lukeutuu maamme johtaviin yrityksiin. Suurten urakoitten lisäksi, esimerkiksi Kauriainsten uimahallin LVI-työt, Hankkija toimittaa LVI-tarvikkeita niin suurille kuin pienille kiinteistöille, sillä Hankkija on merkittävä tekijä alan tarvikkeitten tukku- ja vähittäiskaupassa.

Hiljaa hyvää tulee oluen kypsyessäkin Elintarviketeollisuuden koneistojen ja laitteiden suunnittelu, toteutus ja asentaminen ovat tärkeä osa Hankkijan toimintaa. Valtaosa maamme meijereistä on Hankkijan koneistamia. Yhteistyö kotimaisen teollisuuden kanssa on lisännyt suomalaisten koneiden osuutta elintarviketeollisuudessamme ja avannut myös vientimarkkinoita.

Taistelun tuoksinaa ja kylmää tekniikkaa Noin puolet maamme keinojääradioista on Hankkijan koneistamia. Yhtä hyvin se on perillä kylmistä tosiasioista, kun tekeillä on kotikylmiö tai teollisuuspakastamo. Teknillisessä Hankkijassa työskentelee 2 000 henkilöä, joista pelkkäään asentajia on 1 400

HANKKIJA on monessa mukana

KADETTIKURSSIEN KUULUMISIA

11. Kadettikurssi 61. Kadettikurssin kummiksi 16.5.1975

Kadettikoulun johtaja, ev T. Sutela avaamassa kummiksiottotilaisuutta.

kumminlahjanaan 61. Kadettikurssille tämän Viipurin linnan 1400-luvun tykin pienoismallin, jonka on valmistanut 11. kurssin kadetti Aimo Mattila.

Me toivomme, että tykin karut muodot istuttaisivat teihinkin, kummikurssimme 61. Kadettikurssin kadetteihin sen saman velvoittavan perusajatuksen, joka meitä on johtanut: Maata on puolustettava.

Toivomme, että kummikurssimme valitsee keskuudestaan Tykin Vartijan vastaanamaan sen säilytyksestä sekä velvoittaa hänet hoitamaan sitä hyvin ja tuomaan sen tilaisuuksiin, joihin kurssi yksin tai kummiensa kanssa kokoontuu. Vielä toivomme, että tykkiin liittyvä perinne ei pysähtyisi tähän, vaan kerran kun Kadettikoulua käy kurssi 111, te luovuttaisitte tykin sille.

11. Kadettikurssi”

Kumminlahjan vastaanottivat 61. Kadettikurssin puolesta kadetit K. Rekola ja L. Toivanen. Tilaisuus jatkui kunnin-

Juhlavan ja samalla lämminhenkisen kummiksiottotilaisuuden 16.5.75 Kadettikoululla avasi koulun johtaja, ev T. Sutela lausuen tervetulleiksi tilaisuuteen saapuneet 11 upseeria 11. Kadettikurssilta ja 67 kadettia 61. kurssilta. saapuneet 11 upseeria 11. Kadettikurssilta ja 67 kadettia 61. kurssilta.

11. Kadettikurssin esittelyn suoritti sotilasarvoltaan vanhimpana paikalla ollen kurssilaisena kenrl T. Kopra, joka kertoi heitä valmistuneen 50 upseeria tasan 45 vuotta sitten eli 16.5.1930. Tästä joukosta sodissa kaatui 9 ja muuten oli kuollut 21, joten kurssin vahvuus tällä hetkellä oli 20. Näistä kutsua kummikurssitilaisuuteen oli voinut noudattaa 11 upseeria. Heidän olennaisimmat vaiheensa esittelijä kuvaili ensimmäisestä palveluspaikasta eroamisvirkaan saakka. Kuluneet 45 vuotta raskaine sota-aikoiheen olivat tuskin nimeksikään jättäneet jälkeään jämerien kaaderikummikurssilaisten ryhteihin. 11. kurssin kadeteista tilaisuuteen osallistui: kenrl T. Kopra, ev L. Bremer, ev A. Mattila, ev R. Pajari, evl W. Alho, evl U.S. Haahti, evl E. Heinilä, evl L. Teppola, maj T. Erwe, maj J. Jaakonkari ja maj R. Raski.

Kummilahjana 61. Kadettikurssille luovuttivat ev A. Mattila ja evl U.S.

Haahti Viipurin linnan 1400-luvun tykin pienoismallin. Luovutusviesti oli korukirjoitettu tykin alustaan suljettuun pergamiinikääröön. Viestissä sanottiin mm. näin:

”Kumminlahja 61.

Kadettikurssille

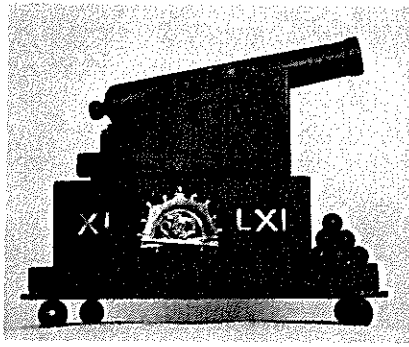
Tänään 45 vuotispäivänään 16. 5.1975 11. Kadettikurssi luovuttaa

Ev A. Mattila luovuttamassa kumminlahjaa kad K. Rekolalle.

anosoituksella Kadettikoulun sankariaulassa, jonka jälkeen siirryttiin yhteiselle lounaalle. Sen aikana kadetti K. Rekola piti kiitospuheen kaaderikurssille ja luovutti kumminlahjan oman kurssinsa Tykin Vartijaksi valitun Perinteiden Isän, kadetti K. Saarimäen hoivaan.

Lounaan jälkeen 11. Kadettikurssi tutustui Kadettikoulun tiloihin ja 20.3.1975 avattuun Kadettimuseoon. Tilaisuus päättyi molemminpuolisiin onnentoivotuksiin ja lämpimiin kädenpuristuksiin, joihin yhtyy vielä tässä myös Toiminnanjohtaja.

Viipurin linnan 1400-luvun tykin pienoismalli XI Kadettikurssin kumminlahjana LXI Kadettikurssille 16.5.1975.

11. Kadettikurssi 45 vuotta

Yhdestoista kadettikurssi vietti 45-vuotisjuhlaansa Helsingissä 15. – 16.5.1975. Kumminlahjan päivän tilaisuuksissa vallitsi aito kadettihenki ja lämmin isänmaallinen mieliala.

Perjantaina 15.5. kokoonnuttiin rouvien kera iltajuhlaan Kalastajatorpan viihtyisiin suojiin. Osanottajat lausui kurssitoimikunnan puolesta tervetulleiksi kurssin ”perinteiden isä” evl Walter Alho todeten puheessaan mm., että ikäluokat, joihin 11. kadettikurssin veljet kuuluvat, ovat joutuneet kuluneiden 45 vuoden aikana kantamaan suuren ja kunniakkaan vastuun. ”Me olemme tunnustaneet sen, että ihmisen työllä tulee olla ainakin yksi arvokas päämäärä – isänmaan palveleminen. Rohkenen tässä sanoa, että kurssimme veljesjoukolla voi olla hyvä omatunto, se on yrittänyt tehdä ja on tehnytkin isänmaan hyväksi sen, mikä sille on tehtäväksi annettu ja johon sillä on ollut oikeus.” – Yhteisen päivällisen aikana evl U.S. Haahti piti

juhlapuheen lausuen mm. seuraavaa:

”Kun valmistuimme täyttämään valitsemamme elämäntehtävää, emme saattaneet tietää, mitä se oli itsekullekin muassaan tuova. Me valmistauduimme kouluttamaan kansamme nuorukaisia ja olimme valmiit sodassa osoittamaan, mihin pystyimme. Jouduimme sotaan, erilaisiin tehtäviin, kaikki tehden paikallamme parhaamme. Mutta vaikka sotiemme päämäärä, maamme vapauden ja itsenäisyyden säilyttäminen saavutettiin, niin silti sotien jälkeen astuimme kuin uuteen maailmaan. Emme olleet saattaneet aavistaa, että joillekin tie johtaisi omien kansalaisten vangiksi tai peräti maanpakoon tai että muista syistä tulisi tarkoituksenmukaiseksi luopua siitä tehtävästä, johon alun perin olimme valmistuneet.

Mutta luulen, että jokainen joka tuon askeleen on joutunut ottamaan, silti sisimmässään myöntää, että kaikki muu on ollut enemmän tai vähemmän korvi-

ketta. Me olemme valinneet sotilaan kutsumuksen ja olemme pohjimmaltamme elämämme loppuun saakka sotilaita, maanpuolustajia.”

Kurssin kadettiväepeli maj Teppo Erwe esitti kulumassa olevaan ”naisten vuoteen” liittyneessä puheessaan kurssi-veljien tervehdyksen läsnäoleville rouville, joista kolme oli jo ollut mukana nuorina viehkeinä neitosina kurssin päättäjästanssiaisissa tasan 45 vuotta sitten Kaisaniemen ravintolassa. – Pikku pöytiin siirryttyä ev Risto Pajari muisteli pakinassaan kurssin lentäjien kadettiajan tapahtumia Kauhavan Ilmasotakoulussa. – Tilaisuuteen olivat lähettäneet tervehdyssähkeet kurssin nykyinen ikäpresidentti, maj ja rouva Torvald Appelroth Helsingistä (sairauden takia estyneenä osallistumasta) sekä kurssiveik, colonel ja rouva Alpo Martinen Washingtonista.

45-vuotisjuhlan tärkeimmäksi tapahtumaksi muodostui vierailu Kadettikou-

lussa Santahaminassa lauantaina 16.5. ja sen yhteydessä suoritettu parhaillaan koulussa toimivan 61. kadettikurssin kummikurssiksi kutsuminen, jota on tarkemmin selostettu toisaalla lehtemme tässä numerossa. — Juhlapäivän päätteeksi suoritettiin kunniakäynti Hietaniemen hautausmaalle, jossa laskettiin kurssin seppeleet Sankariristille ja Suomen Marsalkan hautapaadelle.

Viiden vuoden väliajoin tapahtuvien juhlallisten kokoontumisten lisäksi yhdenentoista kurssin kadettiveljet ovat jo parinkymmenen vuoden aikana kokoon tunteet Helsingissä kolme tai neljäkin kertaa vuodessa yhteisiin illanistujaisiin keskustelemaan ajankohtaisista tapahtumista ja kuulemaan kurssitoverien kunkin vuorollaan pitämiä esityksiä eri aiheista. Näissä tilaisuuksissa on kerrallaan ollut keskimäärin 12 osanottajaa. Myös kurssiveljien rouvat ovat viime vuosien aikana pitäneet omia illanistujaisiaan toistensa luona noin parin kuukauden väliajoin.

Eriyksen mainonnan ansainnee 23. 11.1973 järjestetty yhteinen illanvietto rouvien kera Munkkiniemen vanhan kadettikoulun muistorikkaassa ruokasalissa (Ilmavoimien esikunnan ollessa tuolloin jo muuttamassa pois rakennuksesta). Tilaisuudessa vallinnutta leikkimielistä kadettihenkeä kuvastanee

omalta osaltaan illallisen ruokalista:

MENU

Cuccelicú à la Muncca and vegetable
Marozhenoje avec creme de caccao
Kaffee, Tee, Mineralwasser
Vins
Cimara à la Lövä
Vin rouge du Monitore

Kurssin muusta toiminnasta mainittakoon vielä vuodesta 1956 alkaen toimeenpannut yhteiset kevätretket rouvien kera, joita tähän mennessä on järjestetty 12 kertaa, niistä 10 retkeilyä eri puolille Etelä- ja Lounais-Suomea sekä lisäksi laivamatkat Tallinnaan ja Tukholmaan. Kaikki kotimaiset retket on suoritettu toukokuun loppupuolella yleensä koko päivän kestävinä bussimatkoina. Lukuisista tutustumiskohteista mainittakoon tässä yhteydessä vain seuraavat: Porkkalan alue (v. 1956 ja uudelleen 1972, jolloin myös tutustuttiin Upinniemmen Laivastoasemaan), Suomen Marsalkan metsästysmaja Lopella, Saaren kansanpuisto ja Hakkapeliittamuseo, Raaseporin linna, Loviisan linnakeruuniot ja Svartholman linnoitus, Valtakunnallinen Lasimuseo Riihimäellä, Parolan Panssarimuseo, Neste Oyn tehdaslaitokset Sköldvikissä, Haikon kartano ja Albert Edelfeltin museo, Hyrylän

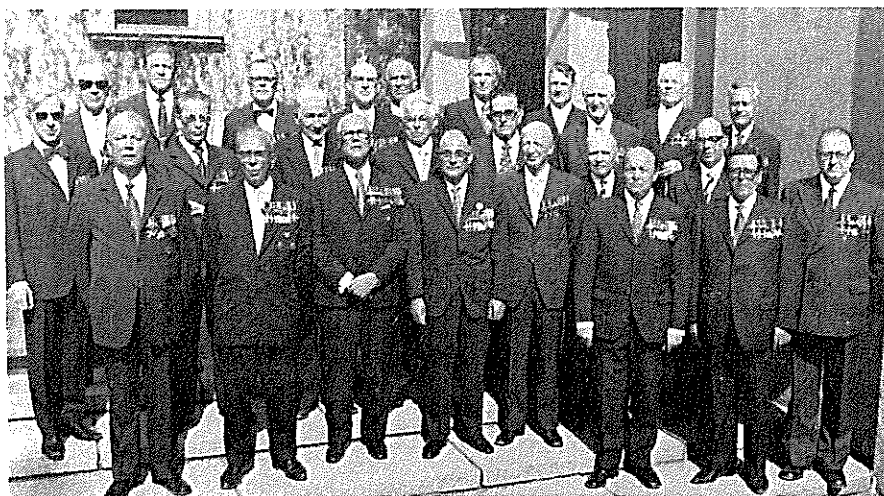
it. museo, Aleksis Kiven kuolinmökki Tuusulassa ja Pekka Halosen ateljee, Järvenpään Ainola, Hvitträsk, Turun Käsityöläismuseo ja Wäinö Aalosen museo, Kultaranta sekä Suomen Marsalkan syntymäkotina Louhisaaren linna Askaisissa. — Tallinnan-matkalla (toukok. 1968) suoritettiin tavanmukainen kaupunkikiertros ja Tukholmassa (toukok. 1973) tutustuttiin mm. Wasalaivamuseoon sekä Armeijamuseoon.

Osanotto kevätretkiin on joka kerta ollut runsasta ja ovat ne kaikki olleet sekä ohjelman että sääolosuhteiden puolesta varsin onnistuneita ja mieltä virkittäviä sekä yhteenkuuluvaisuuden tunnetta lisääviä. Kevätretkien kuten muittenkin yhteisten tilaisuuksien järjestelyistä on huolehtinut vuodeksi kerrallaan valittu kurssitoimikunta.

Aina eivät kurssiveljet kuitenkaan ole kokoon tunteet iloisissa merkeissä. Yhä useampi risti kurssin nimiluettelossa on todisteena, ihmiselämän katoavaisuudesta ja samalla osoituksena siitä, että jälleen olemme saaneet murhemielin koontua maallisen vaelluksensa päättäneen veljen pariin ääreen. Alun perin viidenkymmenen kurssiveljen joukosta on tähän mennessä poistunut kolmekymmentä, heistä yhdeksän viime sodissa kaatuneita.

Kadetti n:o 680

17. Kadettikurssi 40 vuotta

Juhlapäivänä, tietysti itse "Hymy-Esterin" päivänä, 16. toukokuuta 1975 kokoonnuttiin perinteellisesti Hietaniemen sankarihaudoille käyntiä varten. Saapuvilla oli 26 nyttemmin 44:stä elossa olevasta kadettiveljestä. Laskettuamme seppeleet Suurelle Ristille ja Suomen Marsalkan haudalle, joita vartioi varuskunnan asettama kunniavartio, puhui kurssin kadettiväpeli, kadettiveli L.

Sillanpää. Tilaisuutta seurasi katsojina kurssiveljien rouvat.

Iltapäivästä vietimme jatkossa muuttaman rattoisan tunnin kadettiveli ja rouva Haukilahden vieraanvaraisessa kodissa, missä hilpeän tunnelman vallitessa vaihdimme viimeiset kuulumiset kunkin perheen kohdalta, vaeltaen tietysti myös muistojemme maailmaan. Harvalla kadettikurssillahan lienee yhtä monta eri-

koispiirrettä kuin meidän kurssillamme. Kadettikoulun 50 v historiikki mainitsee että "rauhanaikaisista kurseista oli alhaisin hyväksymisprosentti 17. kadettikurssilla jolle 222 hakijasta hyväksyttiin 35 %. Pääosan, eli 47, hyväksytyistä muodostivat vakinaisessa palveluksessa olevat reserviupseerit. Edelleen kurssimme oli päivärahaton koko kurssiajan ja ensimmäinen "sippukurssi" sekä viimeinen "kaaderikurssi" Perkjärven kesäleirillä. Näin ollen me 17. kurssin kadetit oikeutetusti nimitämme itseämme "ainoiksi todellisiksi päivärahattomiksi, Perkjärven hietarämaan läpitunke-miseksi kaaderikadeteiksi"!

Illallistanssiaiset Katajanokan Kasinon juhlasalissa päätti juhlapäivämme. Illallisen yhteydessä puhui kenraalimme, kadettiveli P. Halttu ja puheen päätteeksi juotiin malja Isänmaalle. Illallisen aikana meitä viihdytti soitollaan George de Godzinsky, joka myös vastasi tanssimusiikista. Jälleen oli yksi kurssimme yhteenkuuluvaisuutta edistävä tilaisuus takanamme ja niin erosimme sanoin "Iloisiin tapaamisiin"

Kadetti nro 1178

39. Kadettikurssi 20 vuotta

Soi raikuen torvet ja rummut, ainakin noin kuvaannollisesti, kun 39. kadettikurssi kokoontui 10.5., äitienpäivän aattona Hämeenlinnaan Aulangolle viettämään korpuksesta pääsystä kahdetakymmenettä vuosijuhlaansa.

Työryhmä, johtajanaan kadettiveli Eero Vettenranta oli kokoontunut milloin missäkin ravitsemusliikkeessä ja suunnitellut tarkasti ohjelman kokoontumisen onnistumiseksi. Kaikki sujuikin hyvin ja suunnitelmien mukaisesti, mistä kiitos Hämeenlinnassa toimineelle työryhmän toimeenpano-osastolle, johtajanaan kadettiväpäpelimme Pentti Sirola:

Tietenkin pieniä ohjelmuutoksia

suoritettiin noin joustavasti, niinkuin todelliselle kaaderikurssille konsanaan kuuluukin. Sankarihaudalle tuli etiketin mukaan marssia ruskeat käsineet kädessä, mutta muuan nimeltä mainitsematon sattui ottamaan kiireessä mukaansa vaimonsa käsineet, jotka olivat liian pienet eikä värikään tainnut olla sopiva. Satulapäätöksellä siirryttiin ryhdikkäästi tapahtumapaikalle käsineet sievällä rullalla vasemmassa kädessä. Ja aivan kuten oletettiin itse tapahtuma, seppeleenlasku sujui erinomaisesti, jollen sanoisi tavanomaista paremmin.

Sitten kadettitoverimme CK oli unohdannut juhlayönsä kotiin tai edellisiin

juhliin, mutta silmää räpäyttämättä kurssi päätti esiintyä vierailupuvussa, mikä tietenkin oli suuri helpotus kaikille niille, joiden vyö oli käynyt liian lyhyeksi.

Meillä paikalla olleilla (27) oli tavattoman hauskaa — joillain vieläkin haus Kempaa — ja sehän oli kaikkien mukana olleiden yhteinen ansio. Sen sijaan emme ymmärtäneet sitä hiljaista lounaisuomalaisista protestia, mikä kertoman mukaan oli olemassa, emmekä lainkaan niitä muutamia hämeenlinnalaisia, jotka eivät suvainneet esiintyä tässä mukavassa ja hilpeässä kokouksessamme.

Kadetti nro 3479

reima Ψ

Tule tanssimaan ja nauttimaan hyvästä ruuasta HOK:n hotelli- ravintoloihin

Hesperia Mannerheimintie 50
puh. 44 13 11

Vaakuna Asema-aukio 2
puh. 11 811

Klaus Kurki Bulevardi 2-4
puh. 60 23 22

Hotelli Helsinki Hallituskatu 12
puh. 63 07 01

Merihotelli Hakaniemenranta 4
puh. 71 14 55

Torni Kalevankatu 5
puh. 64 46 11

Olympia Läntinen Brahenkatu 2
puh. 75 08 01

 **HELSINKI
HOTELS**

Tämäkin on Raisiosta

Soft on valmistettu
puhtaista kasviöljyistä.
Siinä on kesän tuoreus
ja raikas maku.
Soft tuo kesän
leivän päälle.

RAISIOSTA

Vihtavuoren tarkat

Tarkka silmä, tarkka käsi ja tarkka patruuna takaavat hyvän tuloksen metsällä ja radalla. Vihtavuori valmistaa haulikonpatruunoita tarkkuustyönä, alusta loppuun ruudista ja nallista lähtien. Patruunan korkeaa tasoa valvotaan jatkuvasti laboratorioissa ja koeampumaradalla.

METSÄSTYSPATRUUNAT KIEKKOPATRUUNAT
Vihtavuori Royal Vihtavuori Trap PC Special
Vihtavuori Royal Muovi Vihtavuori Trap
Vihtavuori Royal Magnum Vihtavuori Skeet Special
Vihtavuori Metso Vihtavuori Skeet
Vihtavuori Mustaruuti

HAULIEN NUMEROT JA LÄPIMITAT

N:o	9	7 1/2	7	5	4	3	2	1	BB
Ø mm	2,0	2,4	2,5	3,0	3,3	3,5	3,7	4,0	4,5

VIHTAVUORI
-tehty täysosumia varten-

Pintatöitä.

Lemminkäinen tekee teitä, louhii kallioita ja murskaa kivet. Lemminkäinen kattaa myös katot, pinnoittaa julkisivut ja tekee kokonaiskunnostukset – tekee siis pintatöitä. Mutta lemminkäiset menevät myös pintaa syvemmälle ja tekevät työtä, joka on perustavaa laatua. Välttämätöntä. Lemminkäinen tekee paljon eri osastojen ammattitaidolla.

Betonituoteosasto.
Eristysoosasto. Kattohuopaosasto.
Pinnoitusosasto.
Louhinta- ja murskausosasto.
Maanrakennusosasto.
Päällystysosasto.
Rakennusteknillinen osasto.

LEMMINKÄINEN OY

Asemapäällikönkatu 12
00520 Helsinki 52
Puh. 90-140 911

ITSE ASIASTA

Ylennetty kenraalimajuriksi

Tuominen Tauno Fritiof	26.k.	25.9.1975
Valtanen Jaakko Joukamo	18. mek.	25.9.1975

Ylennetty everstiksi

Pernaa Veli Yrjö	40.k.	22.4.1975
Hukari Aarno Ensio	16. mek.	4.6.1975
Jokisalo Paavo Yrjö Antero	15. mek.	4.6.1975
Sirkkanen Simo Jaakko Juhani	22.k.	4.6.1975
Tikka Olli Yrjö Julius	28.k.	1.7.1975
Annala Erkki Sakari	32.k.	1.8.1975
Lappalainen Matti Uolevi	23. mek.	1.8.1975
Ahonen Raino Ahti	29.k.	1.10.1975
Näsänen Mauri	28.k.	1.10.1975
Vanonen Matti Jaakko Ilmari	32.k.	1.10.1975

Ylennetty kommodoriksi

Wihtol Erik Harry Johan	19. mek.	4.6.1975
-------------------------	----------	----------

Ylennetty everstilutnantiksi

Jokinen Raimo Olavi	43.k.	4.6.1975
Knuutila Ville Toivo Petter	27. mek.	4.6.1975
Usva Jorma Kalevi	42.k.	4.6.1975
Väyrynen Pentti Matias	28. mek.	4.6.1975
Kaarnola Jorma Juhani	42.k.	1.7.1975
Keskitalo Martti Allan	42.k.	1.7.1975
Ahloqvist Heikki Juhani	41.k.	1.8.1975
Leppämäki Vesa-Matti	41.k.	1.8.1975
Pänttjäjä Osmo Jaakko Kalevi	37.k.	1.8.1975
Merjola Timo Juhani	42.k.	1.10.1975
Nurmi Heikki Ilmari	41.k.	1.10.1975
Tykkä Pentti Matti Veijo	39.k.	1.10.1975

Ylennetty majuriksi

Erola Timo Veli Juhani	48.k.	4.6.1975
Hohti Raimo Mikko	48.k.	4.6.1975
Kettunen Seppo Ilmari	48.k.	4.6.1975
Sipiläinen Harry Tapio	48.k.	4.6.1975
Suorauma Pekka Kalevi	31. mek.	4.6.1975
Härkönen Martti Väinö Juhani	47.k.	1.7.1975
Kokkonen Martti Kalevi	47.k.	1.7.1975
Laajaniemi Reino Johannes	46.k.	1.7.1975
Peitsalo Pekka Olavi	45.k.	1.7.1975
Taussi Pekka Oskari	47.k.	1.7.1975
Jaakonaho Manu Mikael	48.k.	1.8.1975
Kuokkanen Kari Tapio	47.k.	1.8.1975
Martikainen Raimo Antero	47.k.	1.8.1975
Aakkula Matti Juhani	45.k.	1.10.1975
Kaukonen Raimo Juhani	47.k.	1.10.1975
Virola Jouko Martti Ilmari	45.k.	1.10.1975

Ylennetty komentajakapteeniksi

Laakso Juha Pekka	34. mek.	4.6.1975
-------------------	----------	----------

Ylennetty kapteeniksi

Hämäläinen Matti Juhani	51.k.	1.5.1975
Kiviranta Heikki Olavi	51.k.	1.5.1975
Lampola Erkki Tauno Olavi	51.k.	1.5.1975
Rouhe Jorma Emil	51.k.	1.5.1975
Rouru Hannu Erkki Olavi	51.k.	1.5.1975
Kujasalo Ilkka Pekka	51.k.	4.6.1975

Mökkönen Olavi	51.k.	4.6.1975
Heliö Ahti Tapani	51.k.	1.7.1975
Hukkanen Lauri Kalevi	51.k.	1.7.1975
Laine Raimo Kotivalo	51.k.	1.7.1975
Rusama Kari Juhani	51.k.	1.7.1975
Vanaja Vesa Ari	51.k.	1.7.1975
Veijalainen Viljo Valde	51.k.	1.7.1975
Kaltainen Kyösti Veli	51.k.	1.8.1975
Miekkavaara Kari	51.k.	1.8.1975
Siivonen Pertti Juhani	51.k.	1.8.1975
Tiikanen Rauli Juhani	51.k.	1.8.1975
Touru Esko Eino Mikael	51.k.	1.8.1975
Änkilä Pekka Väinämö	51.k.	1.8.1975
Ericsson Carl Bertel	51.k.	1.10.1975
Jämsä Pertti Jalmari	51.k.	1.10.1975
Laukkanen Vesa Ilmari	50.k.	1.10.1975
Lauri Heikki Olavi	52.k.	1.10.1975
Lehto Ismo Harri	51.k.	1.10.1975
Mäkinen Matti Kalevi	51.k.	1.10.1975
Toukonen Juhani Herman	51.k.	1.10.1975
Äikiä Risto Kalevi	51.k.	1.10.1975

Myönnetty ero

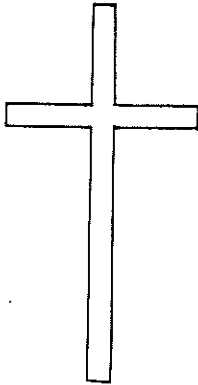
Kenrm Salmela Väinö	22.k.	25.9.1975
Kenrm Krogerius Holger Felix Valter	26.k.	25.12.1975
Ev Eräsaari Eero Johannes	27.k.	1.7.1975
Ev Tervasmäki Vilho Olavi	25.k.	11.7.1975
Ev Muttonen Jouko	22.k.	7.9.1975
Ev Huuhtanen Unto	26.k.	1.8.1975
Ev Mäntynen Jouko Olavi	23.k.	1.10.1975
Ev Rajas Heikki Eljas Sakari	12.k.	1.11.1975
Evl Vähäjärvi Uuno Matti	17. mek.	1.6.1975
Evl Rautakoura Yrjö Ukko-Pekka	39.k.	1.7.1975
Evl Relander Lauri Ilmari-Oskari	19. mek.	1.8.1975
Evl Haaranen Kalle Matti Sakari	32.k.	1.10.1975
Evl Kosonen Pentti Antton	26.k.	1.10.1975
Evl Kiianlinna Ilkka	27.k.	1.11.1975
Evl Luova Kaarle Harry Mauritz	26.k.	12.11.1975
Maj Poutanen Esko Ensio	31.k.	1.7.1975
Kapt Repo Risto Johannes		1.7.1975
Kapt Harmanen Pentti Ilmari	49.k.	1.8.1975
Kapt Iivanainen Kaarlo Jalmari	49.k.	1.8.1975
Kapt Erka Leo Uolevi	39.k.	1.9.1975
Kapt Olkkonen Hannu Olavi	50.k.	1.10.1975
Kapt Chydenius Kaarlo Erkki Antero	40.k.	1.11.1975

Ylil Vala Heikki Matti	57.k.	1.6.1975
Ylil Ahvonen Jyrki Juhani	52.k.	1.8.1975
Ylil Lipsanen Terho Johannes	54.k.	1.8.1975
Ylil Mäkelä Ahti Antero	53.k.	1.8.1975
Ylil Jaakkola Mies Matti Heikki	56.k.	1.9.1975
Ylil Keskinen Kari Olavi	53.k.	1.10.1975

Ltn Hyttinen Aarni Ilmari	59.k.	1.9.1975
Ltn Lihavainen Markku Kalevi	59.k.	1.9.1975
Ltn Paaajanen Risto Kalervo	59.k.	1.9.1975
Ltn Seppänen Pekka Ilmari	59.k.	1.9.1975
Ltn Kolehmainen Seppo Kalervo	58.k.	1.11.1975

Rajavartiolaikoksessa ylennetty

Ylennetty everstiksi			Ylennetty komentajakapteeniksi		
Väliahde Aimo Antti	38.k.	1.1.1975	Meuronen Matti Elias	29.mek.	1.1.1975
			Kanerva Seppo Ahti Ilmari	34.mek.	1.7.1975
Ylennettu everstiluutnantiksi			Ylennetty kapteeniksi		
Mattila Jarmo Heikki Ylermi	40.k.	1.1.1975	Eerola Arto Juhani	52.k.	1.1.1975
Autio Matti Jaakko	41.k.	1.3.1975	Alen Kari-Jussi Yrjänä	53.k.	1.3.1975
Ylennetty komentajaksi			Kekäläinen Eino Ilmari	52.k.	
Niemelä Pentti Olavi	23.mek.	1.1.1975	Leinonen Risto Kalevi	53.k.	
Wikman Erik Einari	25.mek.	1.3.1975	Matikainen Harri Alpo	53.k.	
Ylennetty majuriksi			Pajuniemi Esko Johannes	53.k.	
Muinonen Matti Jaakko Johannes	40.k.	1.1.1975	Pellinen Heikki Tapio	52.k.	
Henttinen Jussi Ilmari	46.k.	1.3.1975	Uusitalo Risto Johannes	53.k.	1.3.1975
Hietavalkama Ilpo Kalevi	45.k.	1.3.1975	Ylennetty kapteeniluutnantiksi		
Kare Juha Kustaa	46.k.	1.3.1975	Hänninen Jarmo Olavi	38.mek.	1.3.1975
Levanto Arto Juhani	47.k.	1.3.1975	Myönnetty ero		
			Kenrl Ylirisku Otto Erkki	22.k.	1.1.1975
			Evl Laine Juha Jouko Ilpo	28.k.	1.1.1975

IN MEMORIAM

Majuri
WINTER
OSSIAN ALEKSANDER
s. 8.8.1899
k. 28.5.1975
Kad.n:o 59
2. kurssi

Majuri
MOILANEN
HEIKKI JUHANI
s. 23.11.1933
k. 25.5.1975
Kad.n:o 3534
40. kurssi

Eversti
KÄKÖNEN
ULJAS ANTERO
s. 29.6.1906
k. 25.5.1975
Kad.n:o 767
12. kurssi

Everstiluutnantti
LOIMU
VILHO JALO
KALERVO
s. 24.5.1906
k. 26.5.1975
Kad.n:o 621
10. kurssi

Majuri
HARVIAINEN
KAUKO KUSTAA
s. 20.11.1910
k. 27.5.1975
Kad.n:o 1258
18. kurssi

Majuri
von NURMES
OLOF GUSTAF
TORSTENSSON
s. 14.5.1913
k. 10.6.1975
Kad.n:o 1570
22. kurssi

Kapteeni
KANULA
REINO KALEVI
s. 7.9.1917
k. 12.6.1975
Kad.n:o 2760
27. kurssi

Everstiluutnantti
HELASTERÄ
KAARLO AULIS
TAPIO
s. 28.1.1909
k. 5.7.1975
Kad.n:o 880
14. kurssi

Eversti
IMPOLA
PENTTI ENSIO
s. 16.6.1929
k. 11.7.1975
Kad.n:o 3355
38. kurssi

Insinöörikapteeni
PERINNE
GEORG KONSTANTIN
s. 22.1.1917
k. 19.7.1975
Kad.n:o 2294
26. kurssi

Everstiluutnantti
SIRAMA
MAUNO OLAVI
s. 17.6.1910
k. 24.7.1975
Kad.n:o 1173
17. kurssi

Everstiluutnantti
HIRSSO
PAAVO
s. 8.11.1910
k. 6.8.1975
Kad.n:o 1344
19. kurssi

Everstiluutnantti
CHYDENIUS
TORSTEN OSKAR
s. 21.4.1905
k. 12.9.1975
Kad.n:o 450
8. kurssi

Majuri
KARHUNEN
UNTO EVERT
s. 25.8.1909
k. 8.9.1975
Kad.n:o 269 me
11. merikurssi

Kasvaa sen pitää

Ei jouda markka metsässä makaamaan, vaan
pyörittää teollisuutta, kohottaa vie...
tileille. Postipankkiin, kuinkas muu...
sanoo Kalevi Partanen.
Mukava mies ja metsuri. Ja Postipankin palkkatiliasiakas.

Kuvasi Osmo Thiel,
julkaisi

POSTIPANKKI

